

Kalastuksen olosuhdekatsaus 2018

Jari Setälä, Hannu Harjunpää, Mikko Jaukkuri, Esa
Lehtonen, Juhani Mellanoura, Jari Niukko, Kaija Saarni
Pekka Salmi, Eila Seppänen

Luonnonvarakeskus (Luke)
2019

Rahoitus

Kalastuksen olosuhdekatsauksen laatiminen on rahoitettu osittain Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) avustuksella. Katsaus tuottaa tietoa EMKR:n Suomen toimintaohjelman arviointia ja ennakointia varten.

Sisältö

Kalastuksen olosuhdekatsaus 2018 ➡

Rahoitus (s. 2) ➡

Sisältö (s. 3)

Saaliit (s. 4-11) ➡

Merisaaliin silakkasaalis pieneni
Silakkakiintiötä jäi vieläkin käyttämättä
Rannikkokalastuksen saalis kasvoi
Useimpien merikalojen tuottajahinnat nousivat
Sisävesisaalis väheni viidenneksen
Kuhan merkitys sisävesillä kasvoi edelleen
Useimpien sisävesikalojen tuottajahinnat nousivat

Sääolosuhteet (s. 12-17) ➡

Loppukesä ja syksy poikkeuksellisen lämmintä
Perämeri ja Saaristomeri jäättyivät kokonaan
Jäät tulivat myöhään
Rannikko jäätty vasta helmikuun puolivälin jälkeen
Jääpäiviä vähän
Vedet loppukesällä hyvin lämpimiä
Alkuvuosi vähätuulinen - syyskuu tuulinen

Kalastajien näkemyksiä (s.18-23) ➡

Henkilökohtaiset haastattelut
Merikalastajien arvio tulokseen vaikuttaneista tekijöistä
Sisävesikalastajien arvio tulokseen vaikuttaneista tekijöistä

Luonnonolosuhteet (s. 24-33) ➡

Selkämerellä entistä isompaa silakkaa
Suomenlahden lohisaaliit vaihtelivat
Saaristomeren saaliit paranivat syksyllä
Selkämerellä myrskyt vaikeuttivat kalastusta
Merikarvialla saatiin hyvin lohta ja silakkaa
Merenkurkun siikasaalis pieneni edelleen

Perämeren maivakanta vahva
Järvissä muikku lämpimänä kesänä syvällä
Kuhan kasvu oli hyvä

Taloudelliset tekijät (s. 34-38) ➡

Turkiselinkeinon kysyntä romahti
Luonnonkalalle riittää kysyntää
Polttoaineen hinta kallistui
Työvoiman saatavuus entistäkin pahempi ongelma

Yhteiskunnalliset tekijät (s. 39-47) ➡

Toimijakohtaiset kiintiöt jakavat mielipiteitä
Hylje- ja merimetsokorvauksissa parannettavaa
Investointitukia tarvitaan
Byrokratia lisääntyy
Kalastuslupien saannissa isoa vaihtelua
Aktiivisilla kalastajilla paljon yhteistyökuvioita
Innovaatio-ohjelmasta apua hyljeongelmaan
Kalatalousryhmät hyödyllisiä

Tulevaisuuden uhkia ja mahdollisuuksia (s. 48-57) ➡

Hylkeet ja rajoitukset rannikkokalastuksen uhkana
Ympäristöuhkia monella tasolla
Kalastajia ei kuunnella
Silakan markkinamuutokset askarruttavat
Silakassa paljon myös mahdollisuuksia
Kalastuslaivastoa uusittava
Kalastuksen toimintaedellytykset turvattava
Aloittava kalastaja tarvitsee tukea
Luonnonkalan arvostuksen kasvu innostaa
Tuotekehitykseen ja suoramyyntiin panostettava

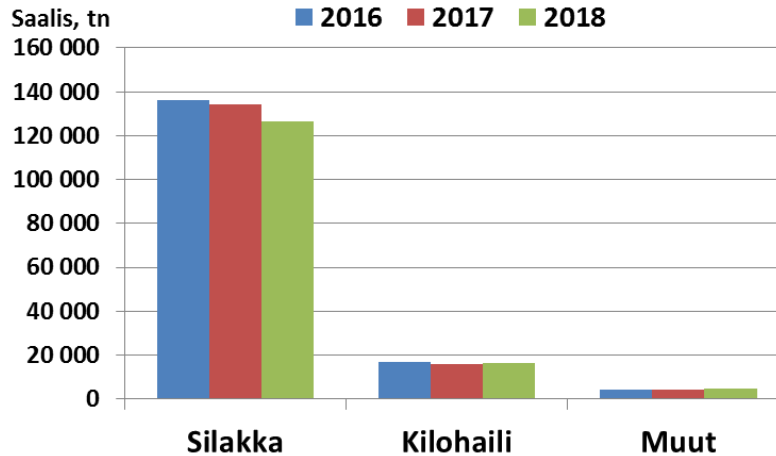
Lähteet (s. 58) ➡

Lisätietoa (s.59) ➡

Saaliit

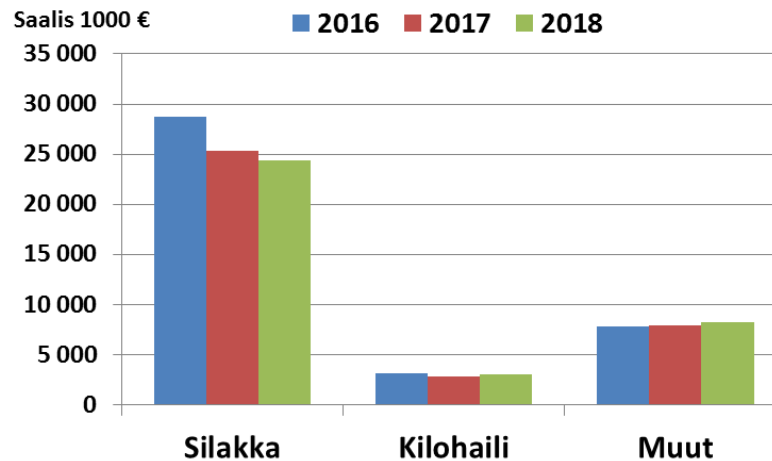
Merialueen silakkasaalis pieneni

Saalis 148 milj. kg

Saalis -4 %

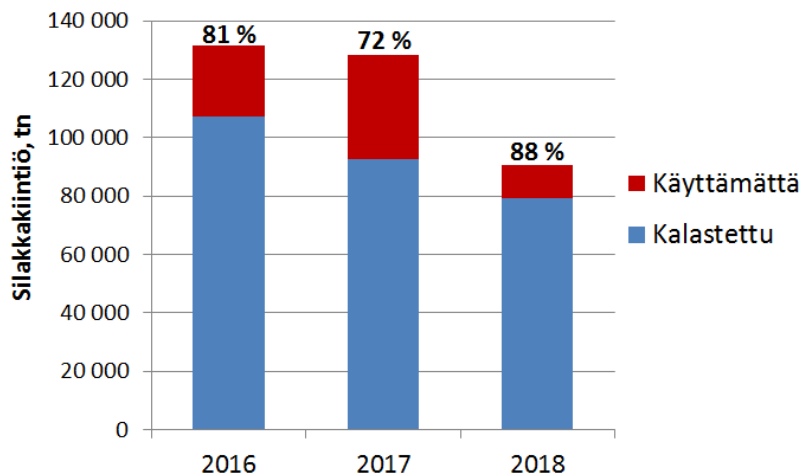
Saaliin arvo 36 milj. €

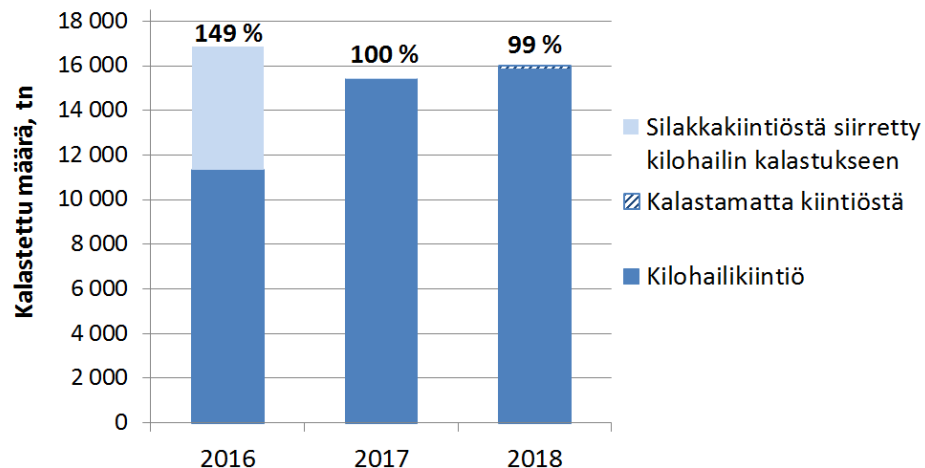
Saaliin arvo -2 %

Silakkakiintiötä jäi vieläkin käyttämättä

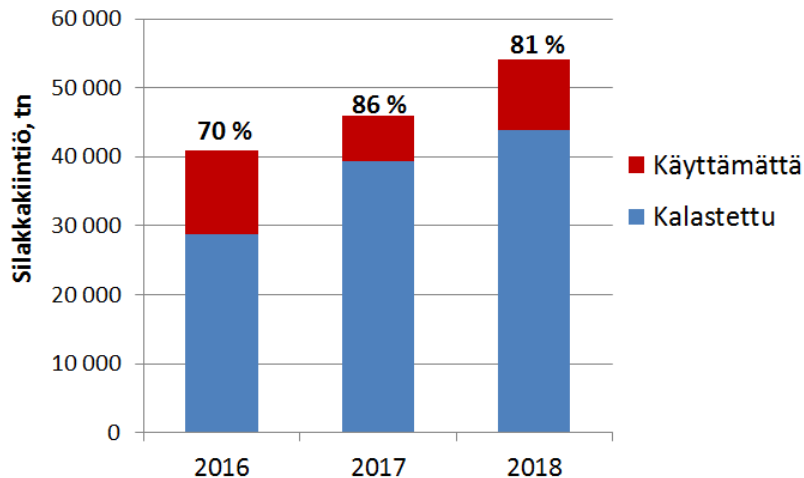
Pohjanlahden silakan kalastuksen osuus kiintiöstä

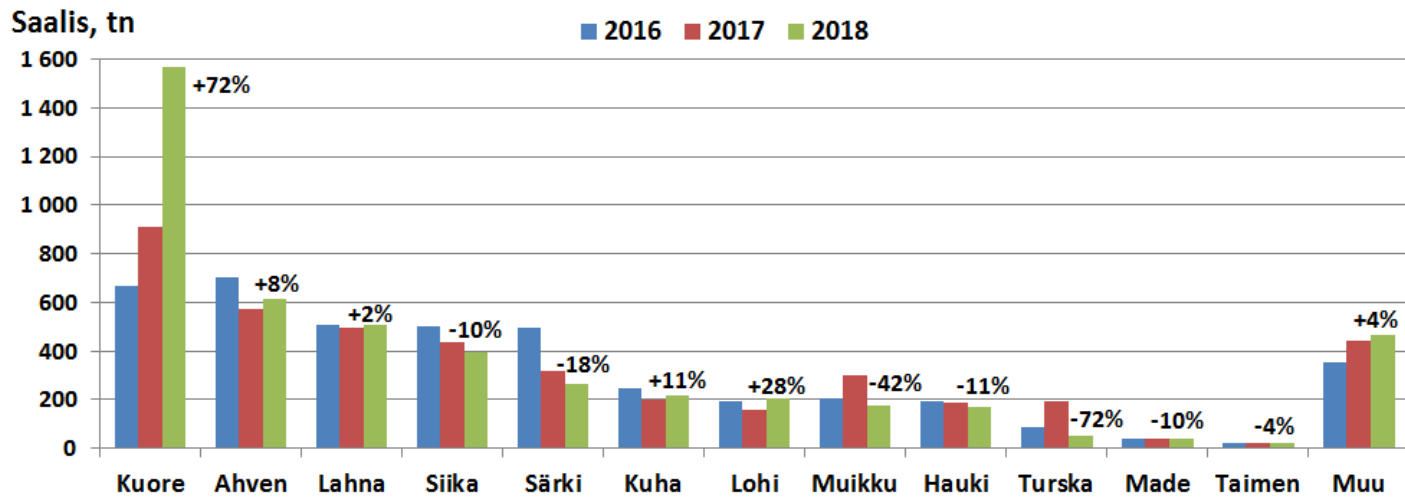
Kilohailin kalastuksen osuus kiintiöstä

Itämeren päältä, Saaristomerellä ja Suomenlahden silakan kalastuksen osuus kiintiöstä

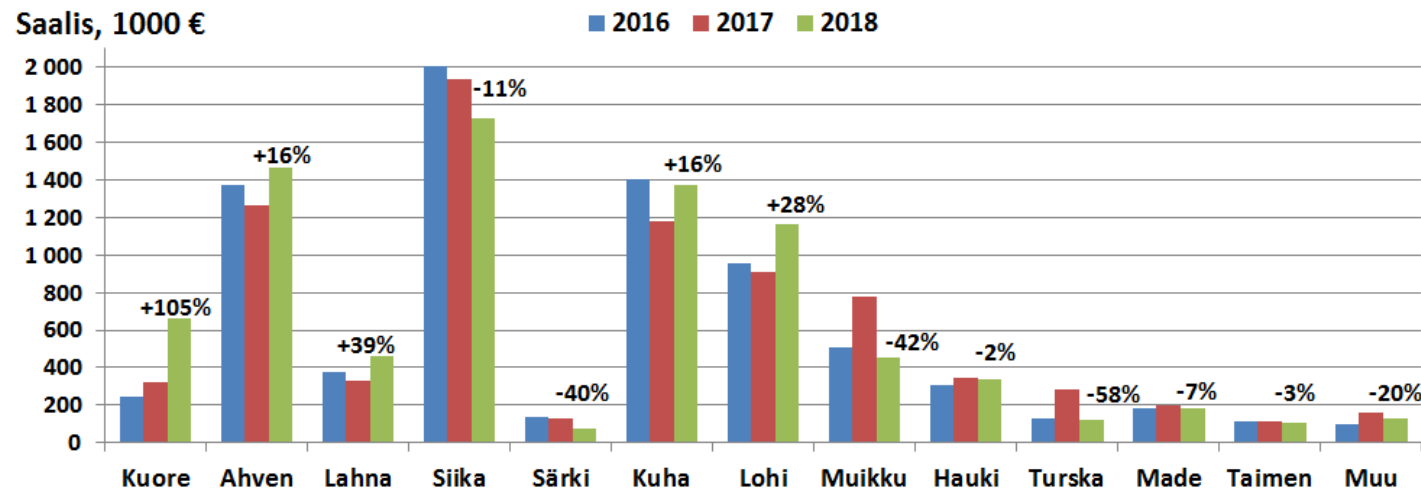
Rannikkokalastuksen saalis kasvoi

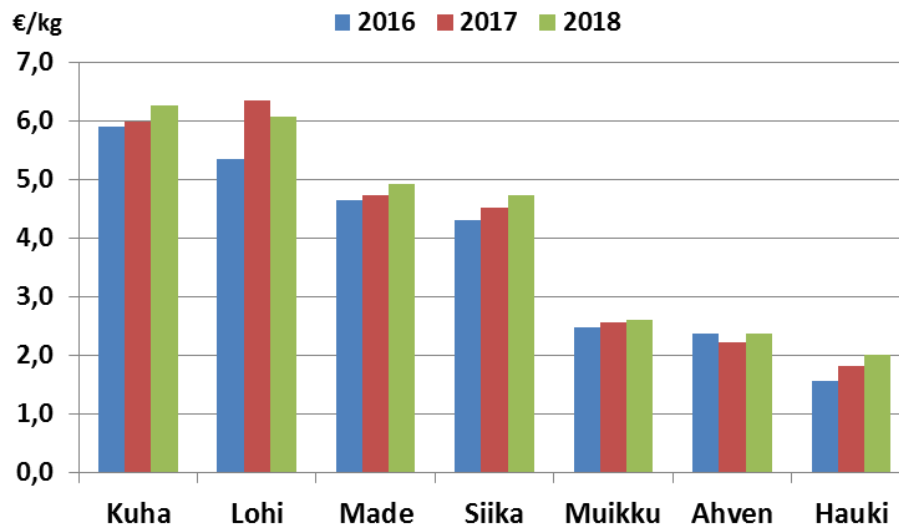
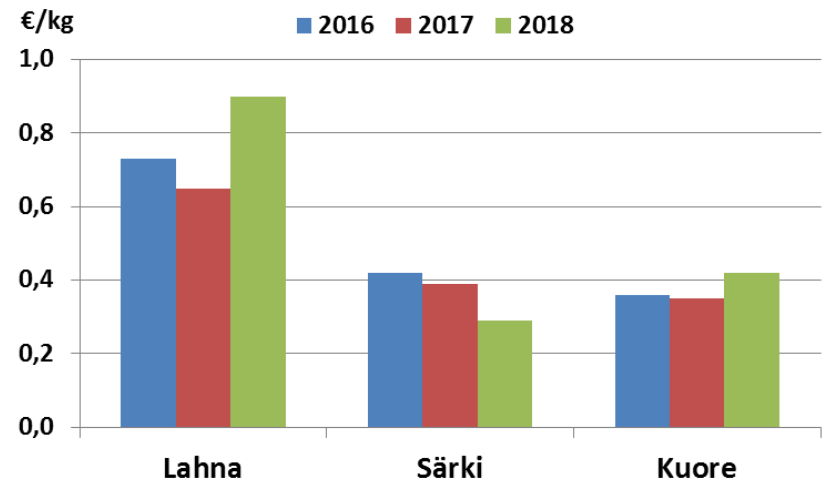
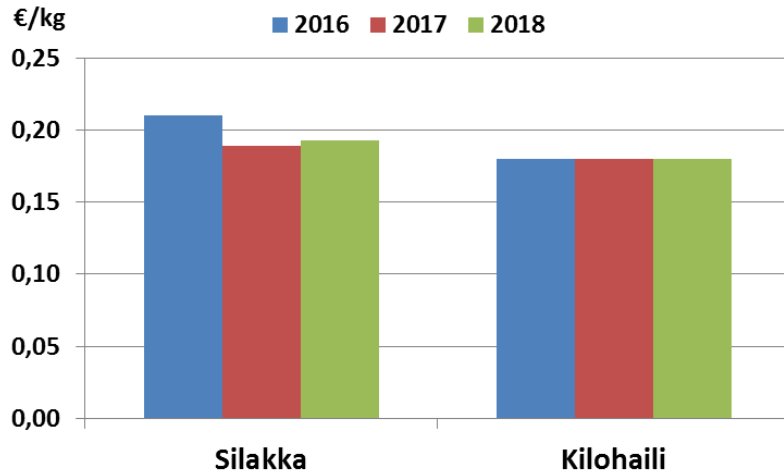
Kokonaissaalis nousi 10 % ja saaliin arvo 4 %.

Kuoresaalis nousi huomattavasti. Myös ahvenen, kuhan ja lohien saalismäärä ja arvo nousivat.

Muikkusaaliin arvo oli edellisvuotta selvästi pienempi. Myös siikasaaliin arvo laski.

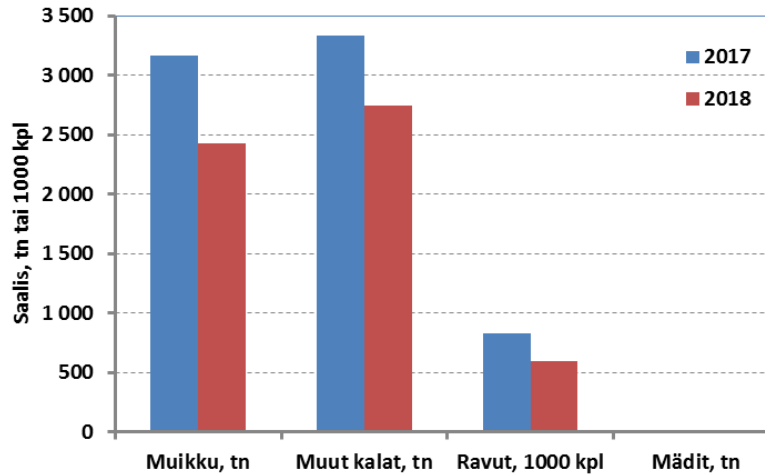

Useimpien merikalojen tuottajahinnat nousivat

Sisävesisaalis väheni viidenneksen

Kalansaalis 5,2 milj. kg ja rapusaalis 594 tuhatta kpl

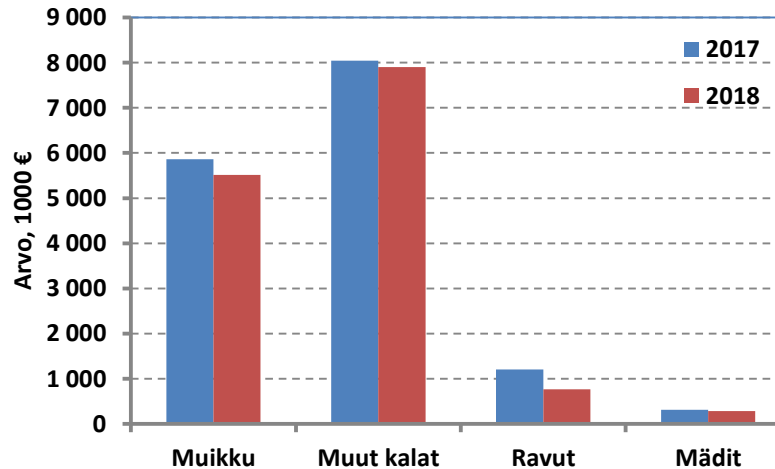

Kalansaalis -20%

Muikku -23%

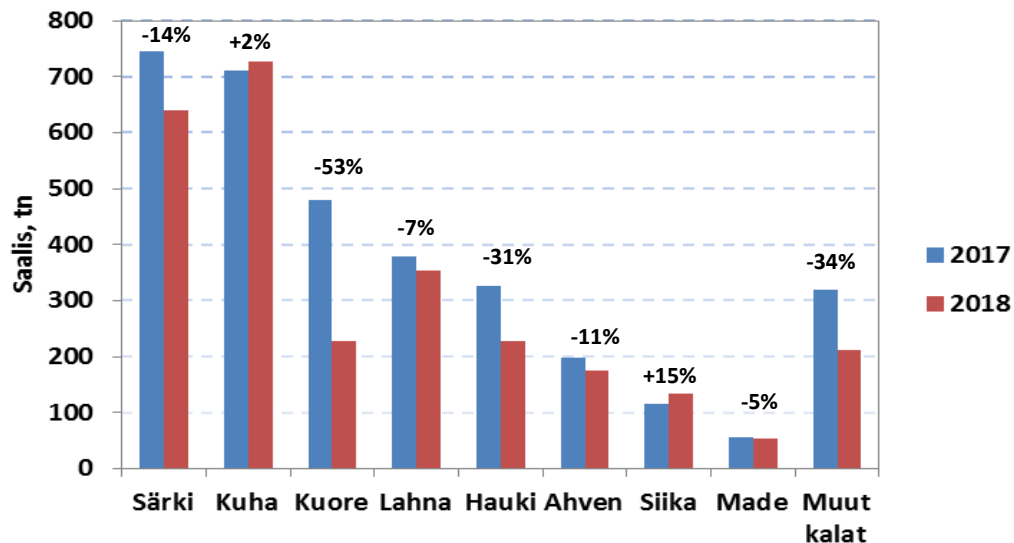
Rapusaalis 28%

Saaliin arvo 14,5 milj. €

Saaliin arvo -6 %

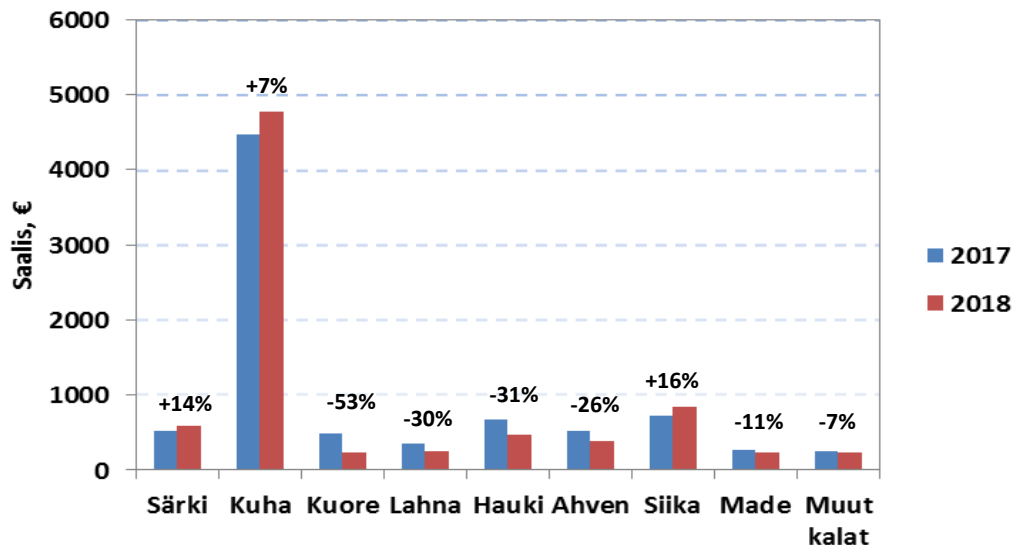
Kuhan merkitys sisävesillä kasvoi edelleen

Muiden kalojen kuin muikun saalis väheni 17 %

Useimpien lajien saalis väheni merkittävästi

Kuhan ja siian saaliit nousivat

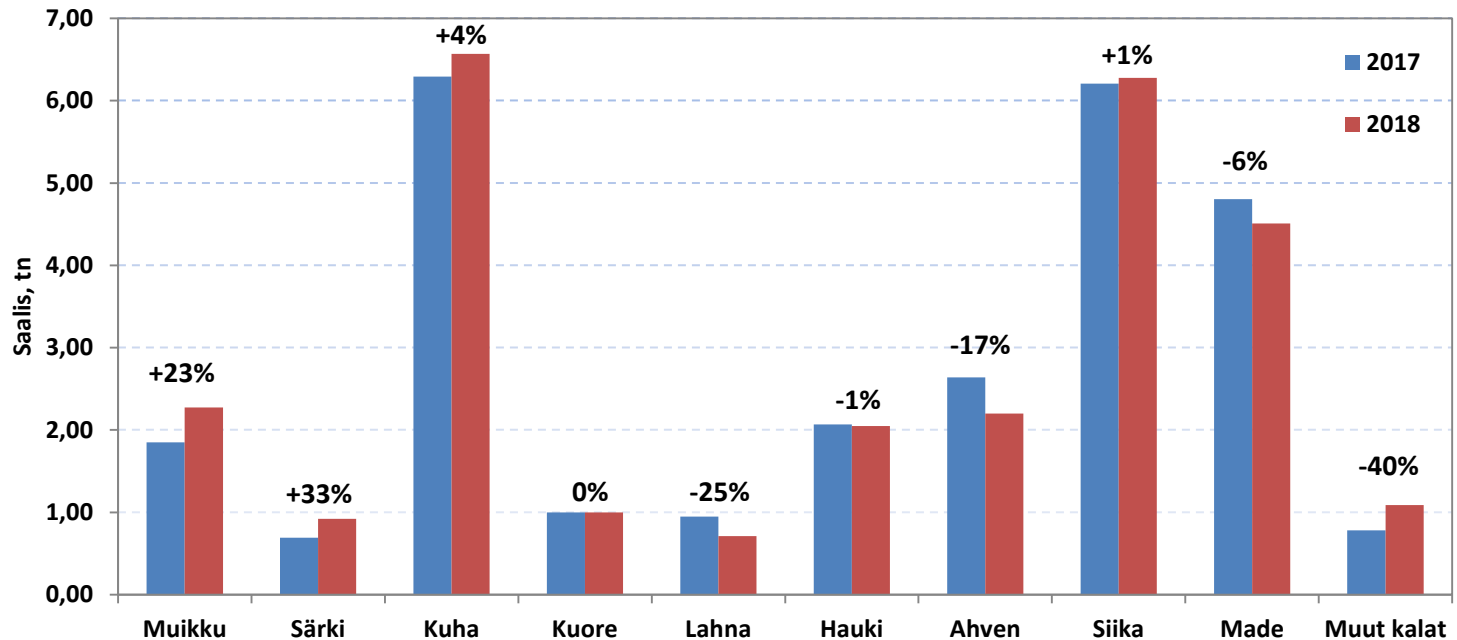

Muiden kalojen kuin muikun saaliin arvo väheni 3 %

Kuhan osuus muun kalan kuin muikun saaliista 60 %

Särjen, kuhan ja siian arvo nousi, kun muiden kalojen arvo laski

Useimpien sisävesikalojen tuottajahinnat nousivat

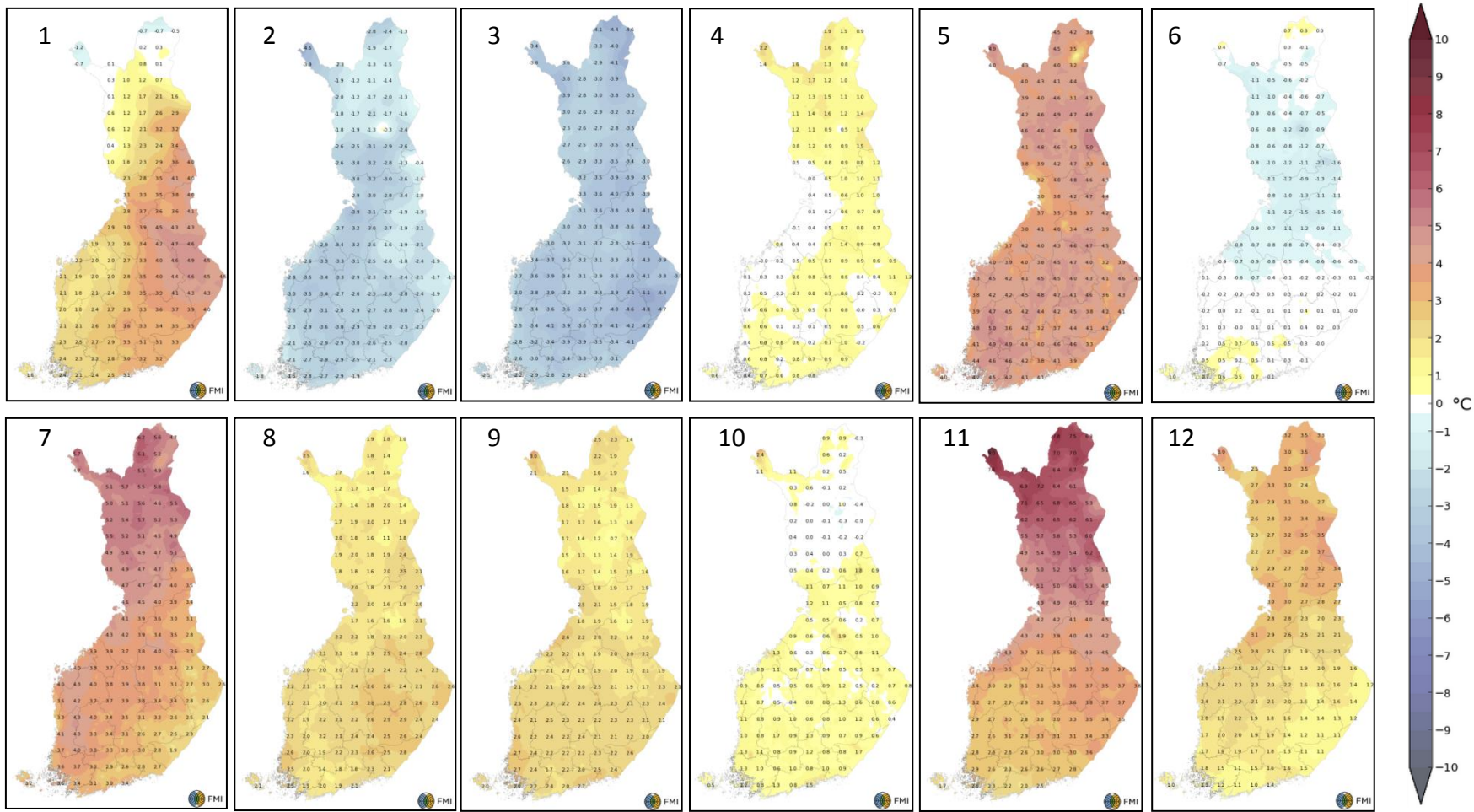
Sisävesikalan keskihinta oli 2,91 €/kg ja keskihinta nousi edellisvuodesta 17%

Sääolosuhteet

Loppukesä ja syksy poikkeuksellisen lämmintä

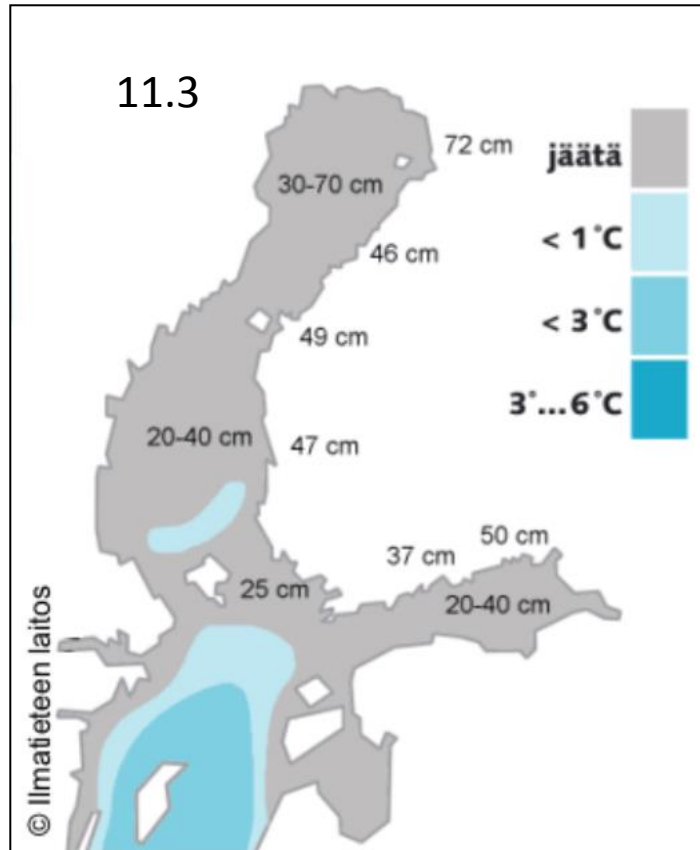
Vuoden 2018 keskilämpötilan poikkeama vertailukaudesta 1981-2010

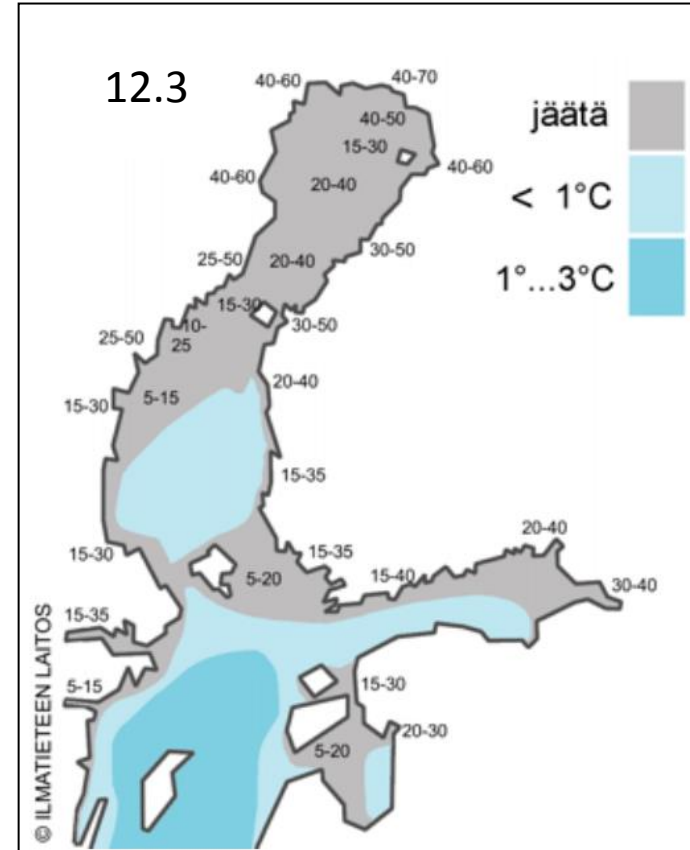
Hellepäiväennätys toukokuussa, mittaushistorian lämpimin heinäkuu.

Perämeri ja Saaristomeri jäätyivät kokonaan

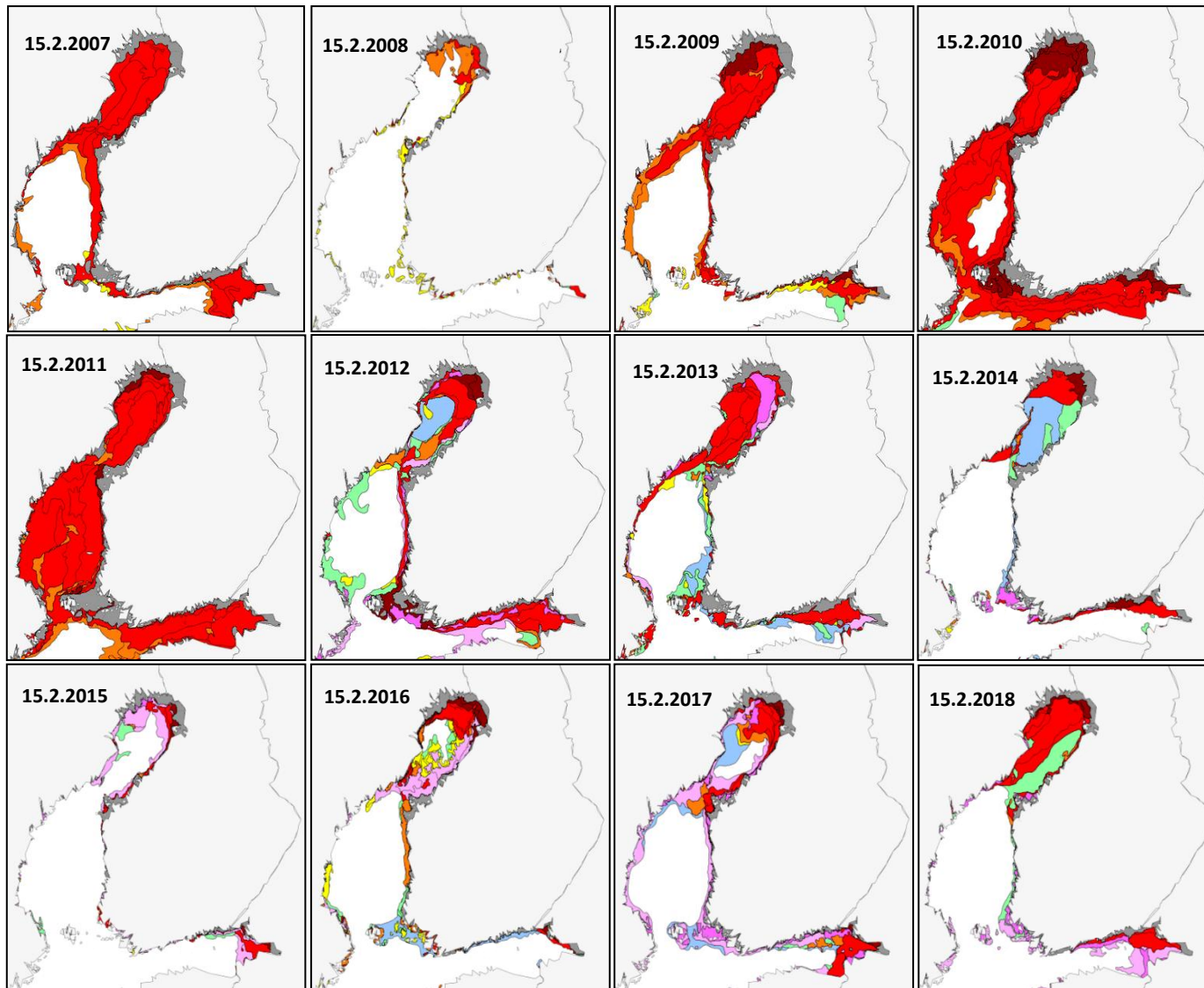
Keskimäärin 1965-1986

2018

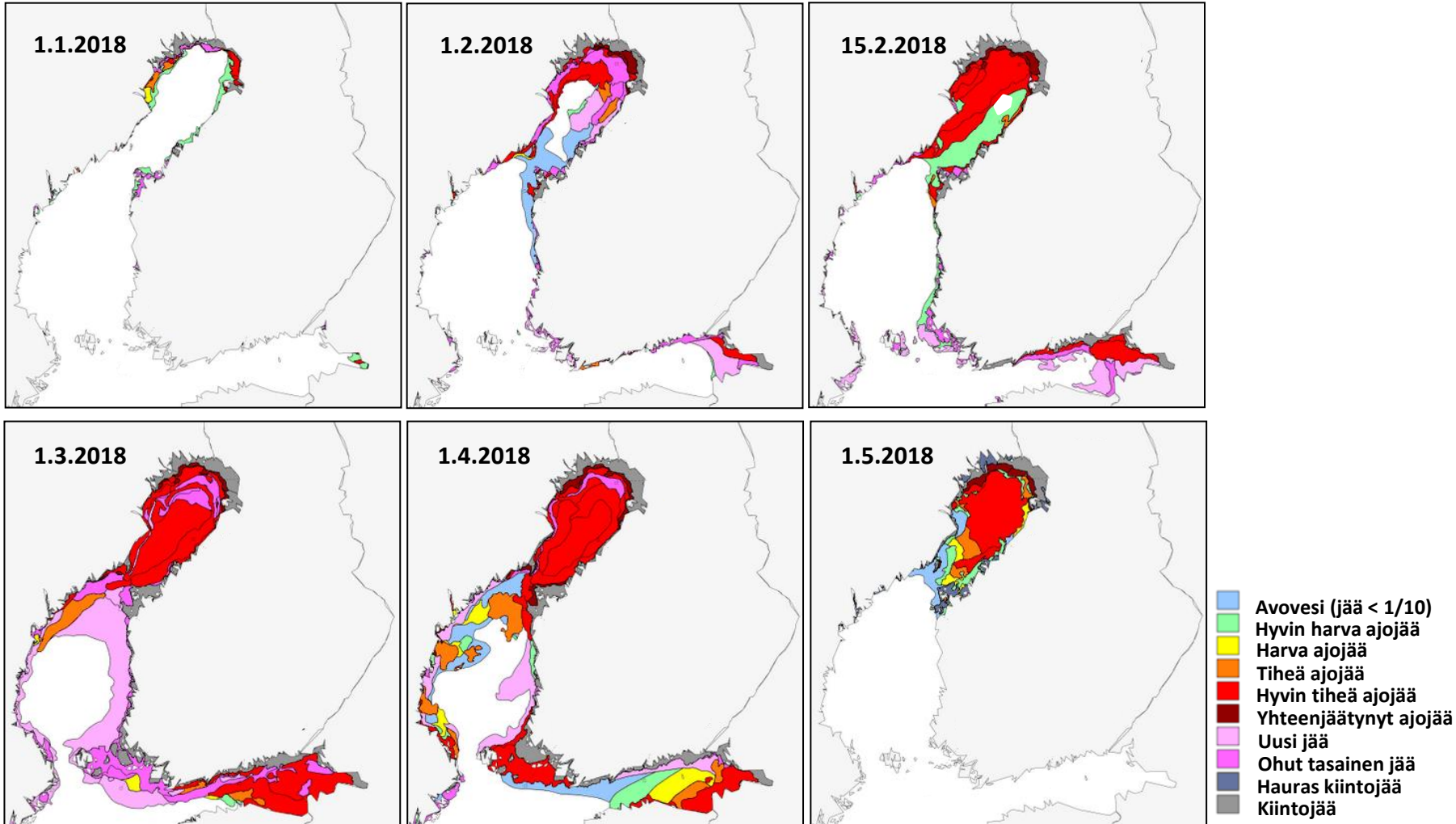

Jäät tulivat myöhään

Rannikko jäätynyi vasta helmikuun puolivälin jälkeen

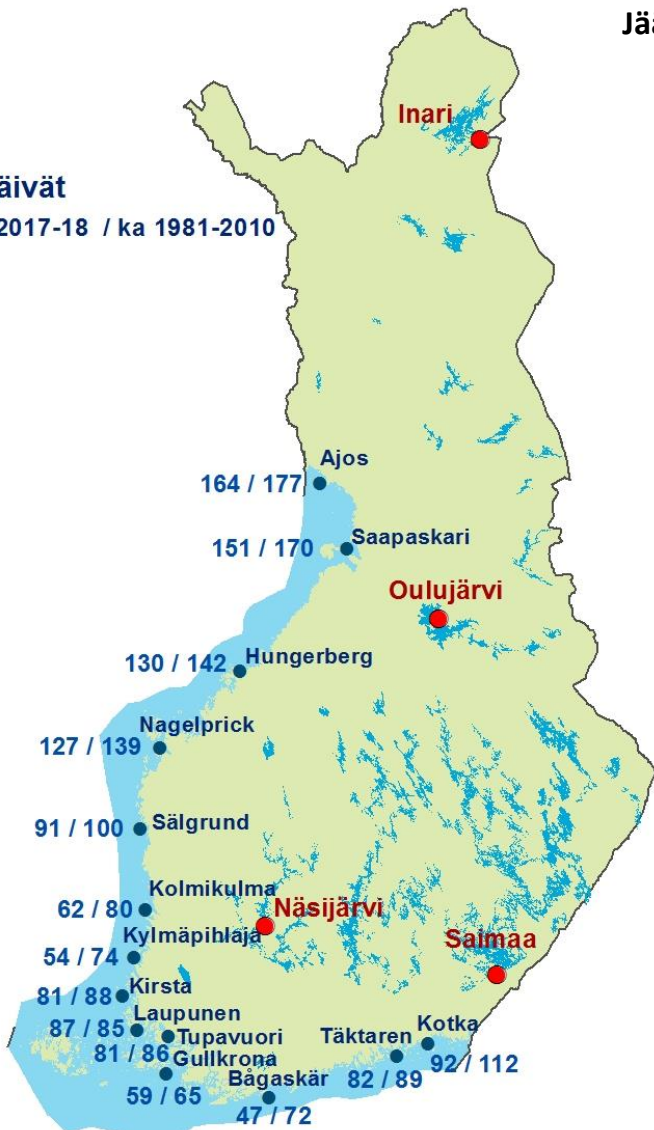
Talvi 2018

Jääpäiviä vähän

Jääpäivät

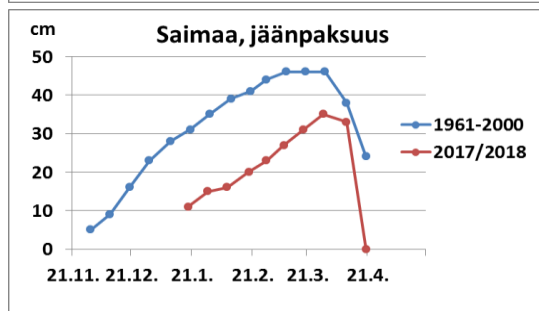
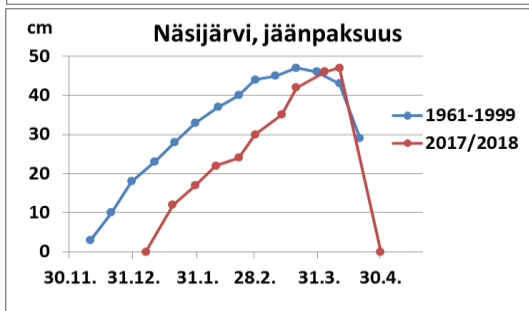
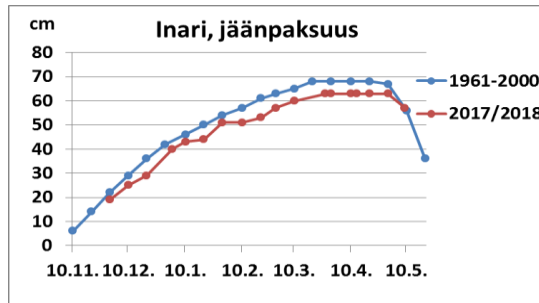
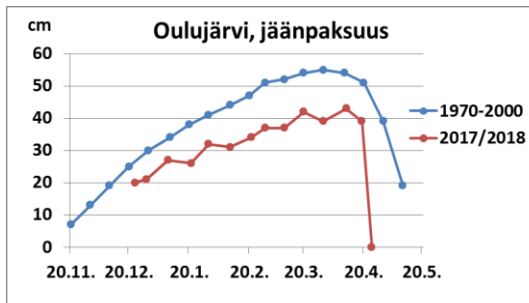
Meri: 2017-18 / ka 1981-2010

Jääpeiteaika

Merialue	Pysyvä jääpeite tulee		Pysyvä jääpeite päättyy		Kaikkien jääpäivien ero 2017/2018 - ka 1981-2010
	1981-2010	2017/18	1981-2010	1981-2010	
Ajos	24.11.	30.11.	14.5.	8.5.	-13
Saapaskari	27.11.	13.12.	9.5.	6.5.	-19
Hungerberg	16.12.	6.1.	4.5.	24.4.	-12
Nagelprick	13.12.	28.12.	30.4.	23.4.	-12
Sälgrund	5.1.	22.1.	11.4.	2.4.	-9
Kolmikulma	12.1.	17.2.	8.3.	24.3.	-18
Kylmäpihlaja	16.1.	17.2.	8.3.	24.3.	-20
Kirsta	9.1.	7.2.	12.4.	2.4.	-7
Laupunen	17.1.	7.2.	14.4.	5.4.	+2
Tupavuori	10.1.	7.2.	14.4.	30.3.	-5
Gullkrona	25.1.	23.2.	18.4.	2.4.	-6
Bägaskär	21.1.	15.2.	22.3.	30.3.	-25
Tägtaren	10.1.	21.1.	9.4.	3.4.	-7
Kotka, sisäsatama	28.12.	16.1.	14.4.	7.4.	-20

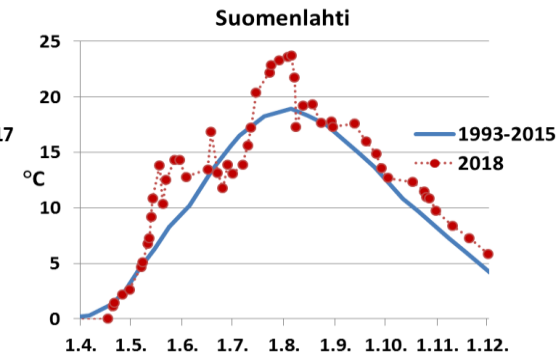
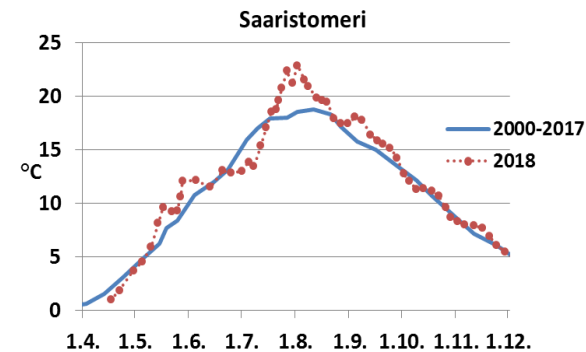
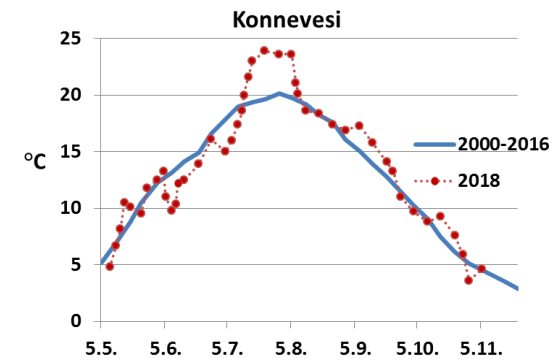
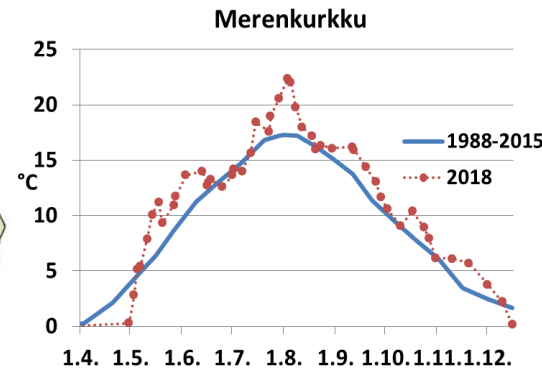
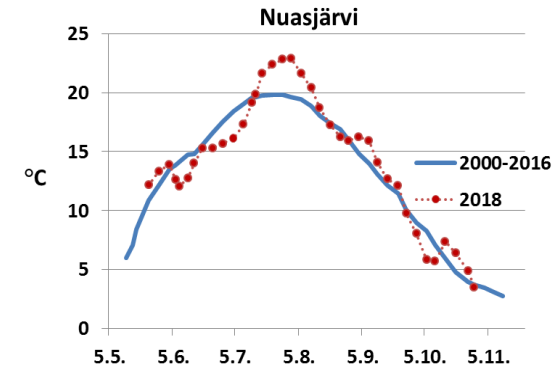
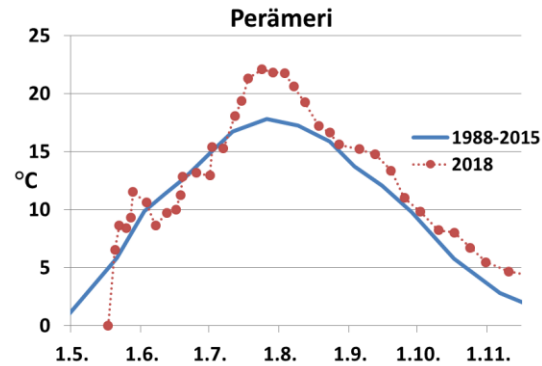
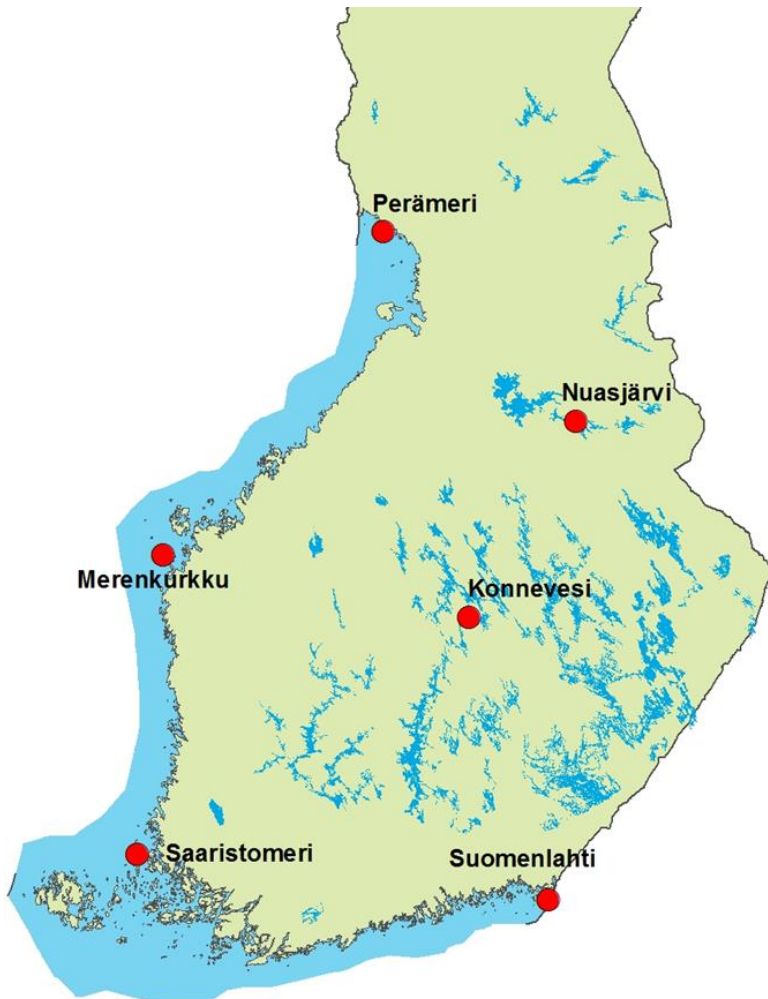
Rannikko keskimäärin: -13 päivää

Lähteet: Ilmatieteen laitos, Korhonen: Suomen vesistöjen jääolot.

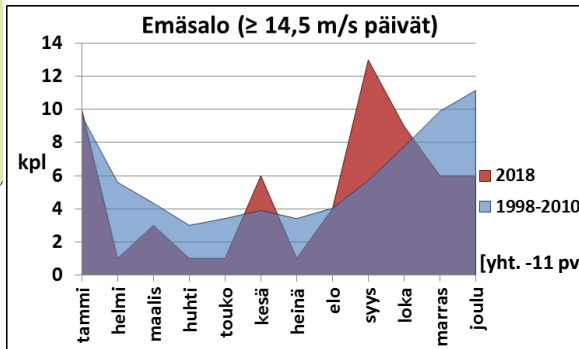
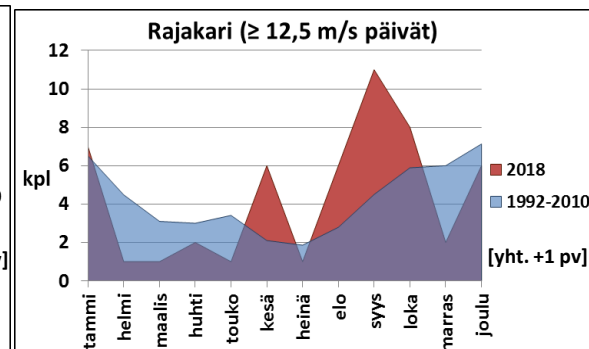
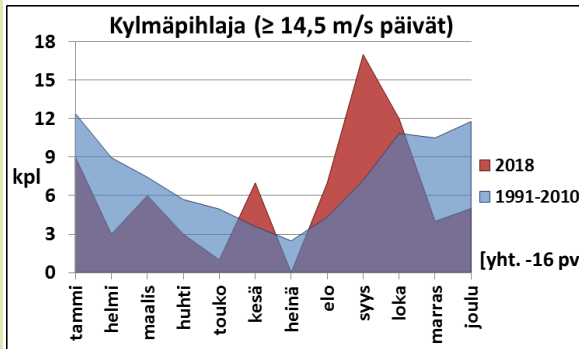
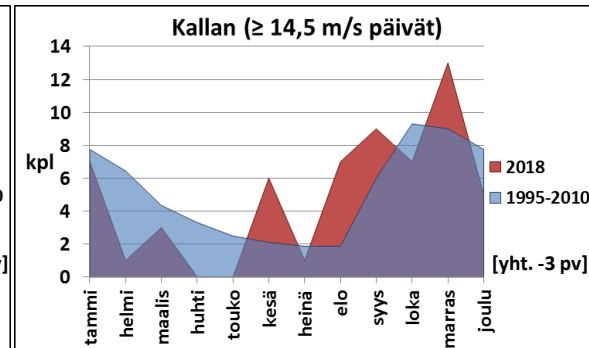
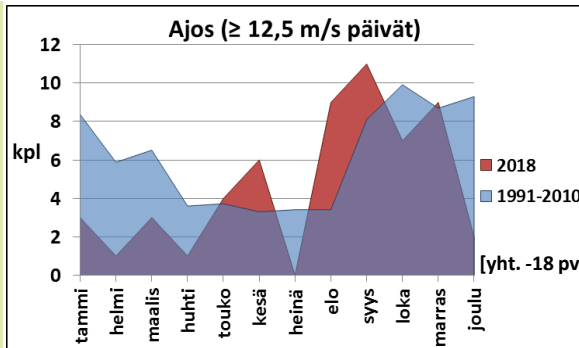
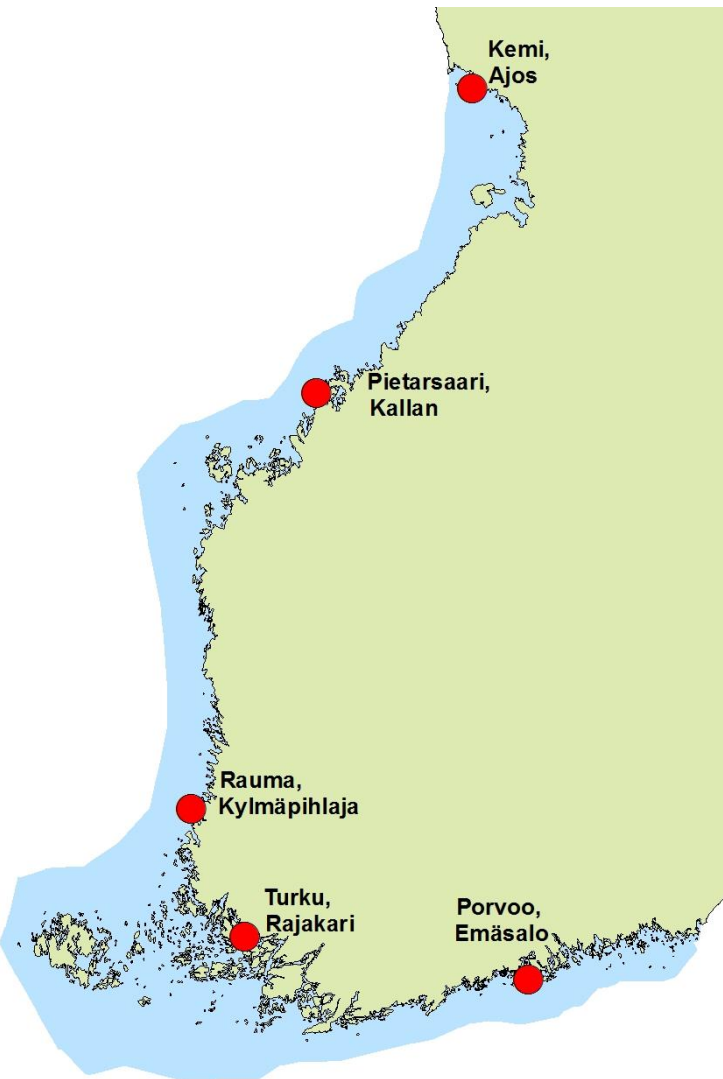
Vedet loppukesällä hyvin lämpimiä

Pintaveden lämpötilat

Alkuvuosi vähätuulinen, syyskuu tuulinen

Tuulipäivien määrä verrattuna keskimääräiseen

Myrskypäivät (≥ 21 m/s), merialue		
	2018	1994-2018
tammi	5	2,9
helmi	0	1,8
maalis	0	1,4
huhti	0	0,7
touko	0	0,4
kesä	1	0,4
heinä	0	0,2
elo	1	0,4
syys	4	1,4
loka	2	2,3
marras	2	3,4
joulu	1	3,4
Yht.	16	19

Kalastajien näkemyksiä

Henkilökohtaiset haastattelut

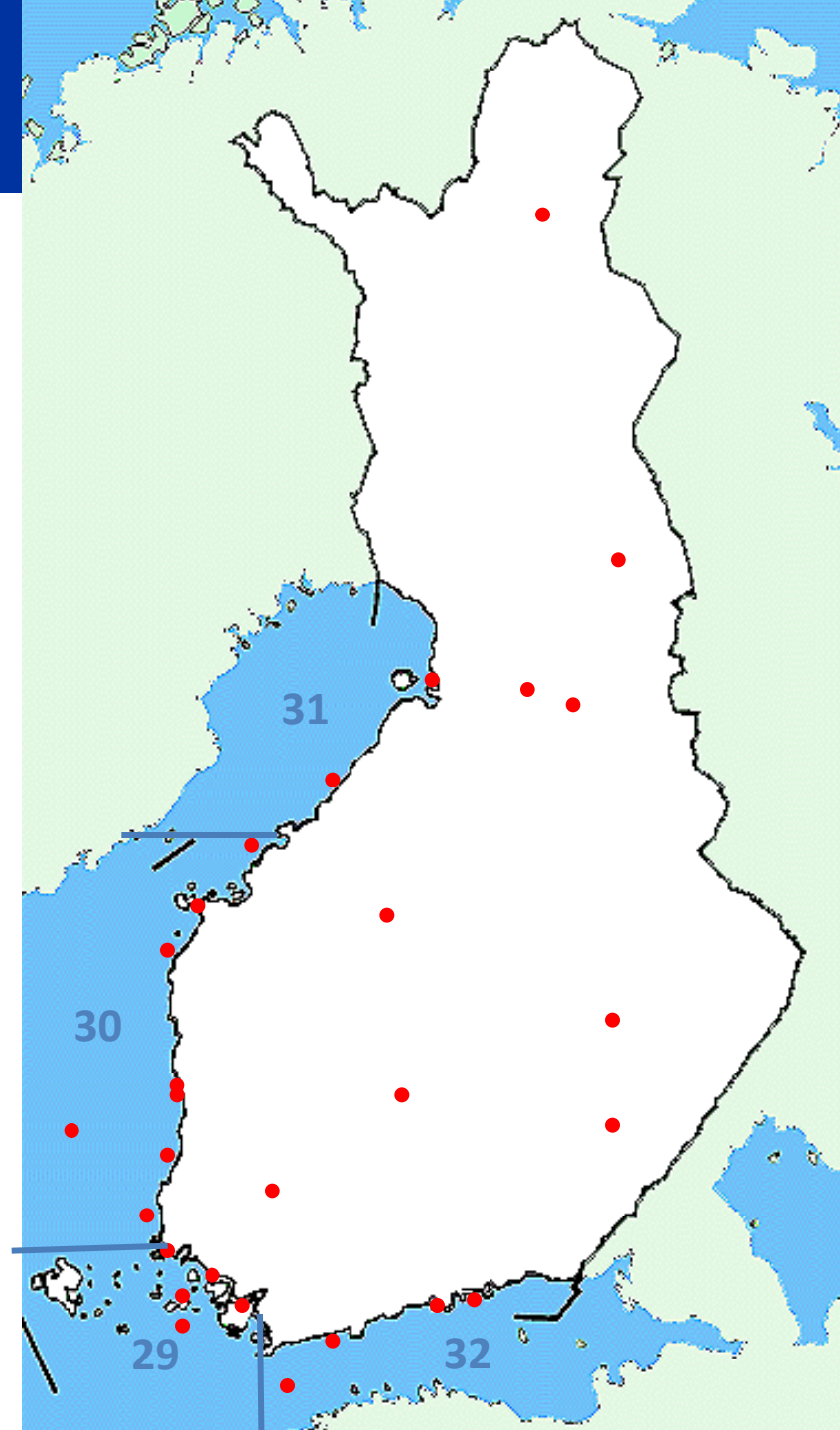
Kalastajat

28 kaupallista kalastajaa

- Suomenlahti 4
- Saaristomeri 5
- Selkämeri 5
- Merenkurkku 3
- Perämeri 2
- Sisävedet 9

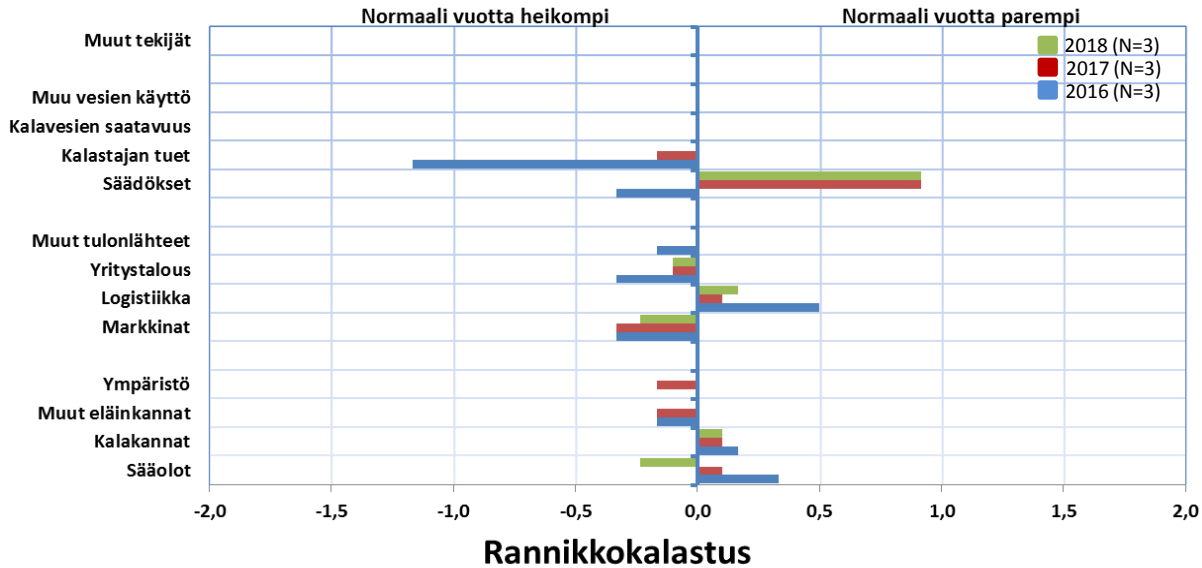
- Troolikalastajia merellä 3
- Troolikalastajia sisävesillä 4

Karttakuvassa: ● = Kalastaja, Sinisellä ICES-ruutujen numerot ja rajat

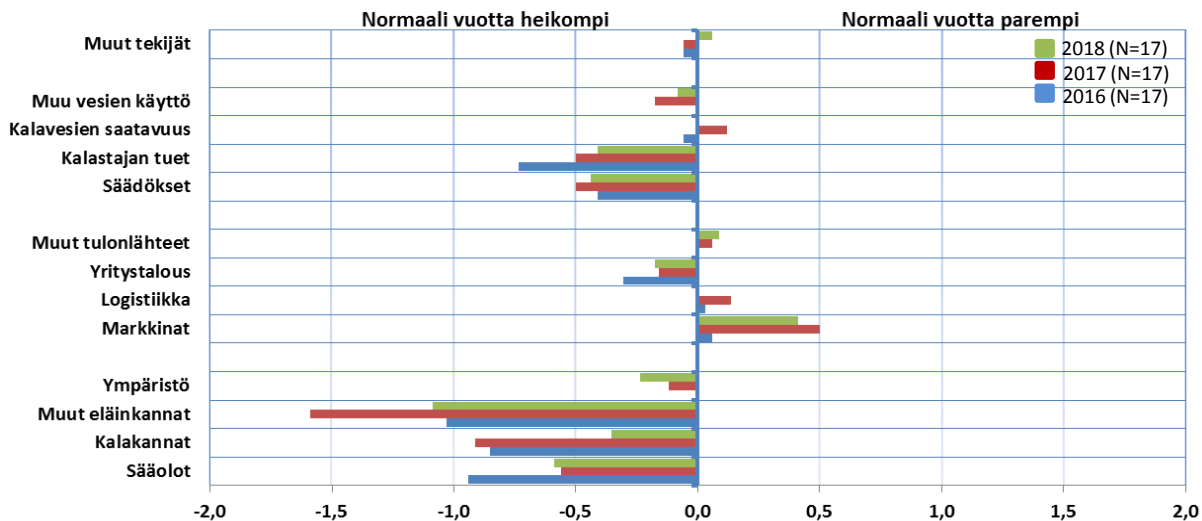
Merikalastajien arvio tulokseen vaikuttaneista tekijöistä

Merialueen troolikalastus

- Haastatellut trooliyritykset tyytyväisiä toimijakohtaiseen kiintiöjärjestelmään
- Kalajauhotehdas vastaanottaa paljon silakkaa ja kilohailia
- Turkiselinkeino kääntyi laskusuhdanteeseen

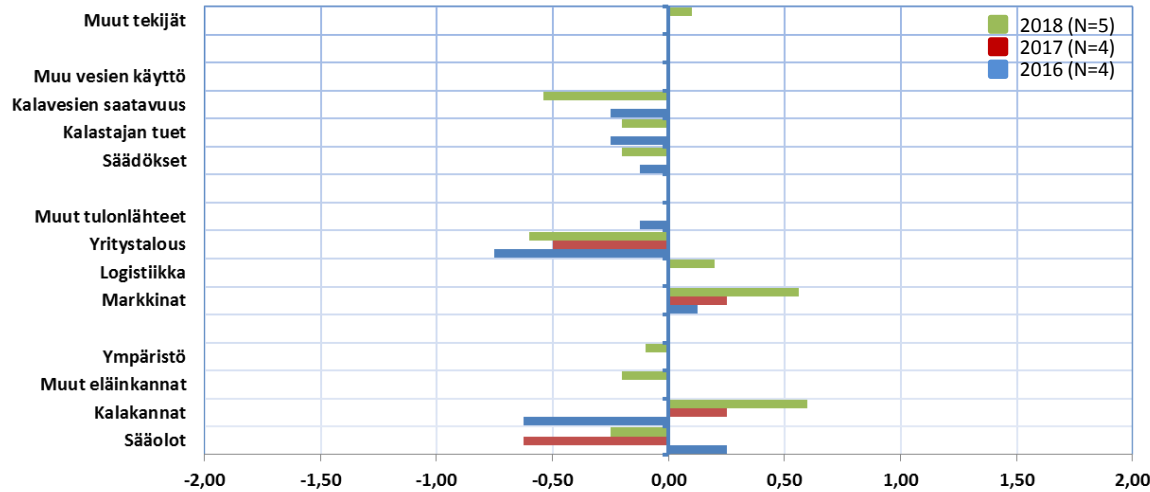
Rannikkokalastus

- Tukien väheneminen ja kalastuksen tiukka säätely
- Luonnonkalan arvostus kasvussa
- Hylkeet ja merimetsot edelleen iso ongelma
- Lämmin kevät, loppukesä ja syksy vaikutti kalojen käyttäytymiseen

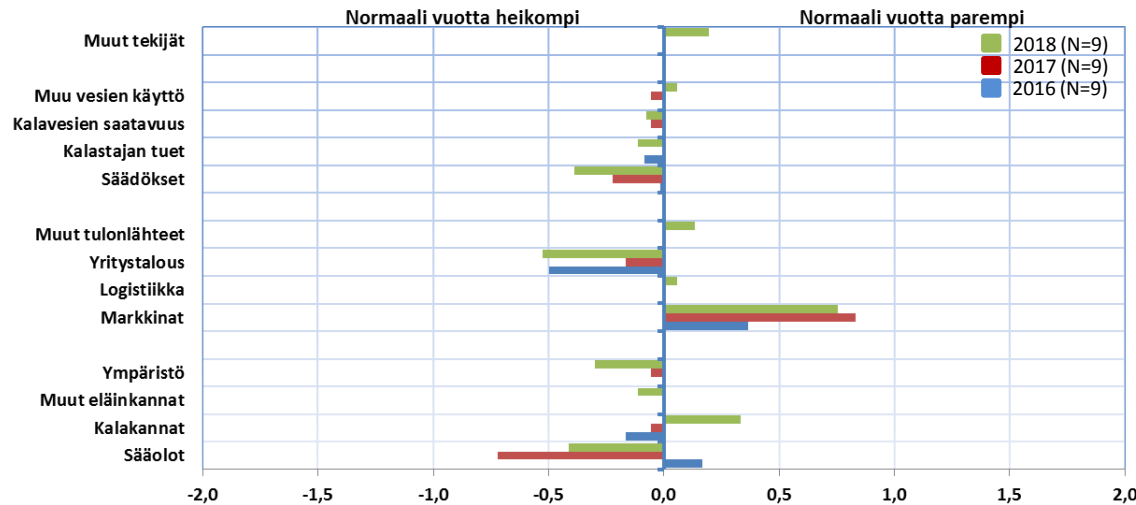
Sisävesikalastajien arvio tulokseen vaikuttaneista tekijöistä

Sisävesitroolaukset

- Monin paikoin ongelmia saada kalavesiä osakaskunnilta
- Tukien huono soveltuvuus
- Henkilöstön saatavuudessa ongelmia
- Muikkukannat vahvat ja muikku aiempaa isompaa, markkinointi helpompaa

Muu sisävesikalastus

- Tukien sovellettavuus huono
- Sisävesikalalan kalojen arvostus ja kysyntä kasvavat
- Humuspitoisuus kasvaa
- Kuhan kasvu hyvä
- Kuuma kesä vaikeutti kalastusta

Luonnonolosuhteiden vaikutus kalastukseen

Selkämereltä entistä isompaa silakkaa

Kalastajat

- Suomenlahdella

- Keväällä ja syksyllä kilohailin troolipyyntiä, silakan ja kilohailin kiintiöitä saatiin ostettua tarpeen mukaan

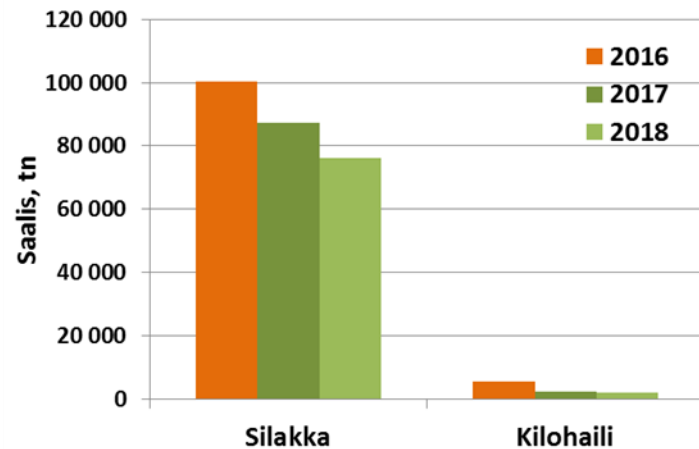
- Saaristomerellä

- Jäätä helmikuun lopulta huhtikuun puoliväliin
- Tammikuussa Airisto tyhjä, mutta Rymättylän länsipuolella kohtuullisesti silakkaa, jäiden lähdon jälkeen silakkaa heikosti, parani toukokuussa ja vielä heinäkuun alussakin kalaa ajankohtaan nähden kohtuullisen hyvin, kesätauko marraskuulle, marraskuu edellisvuotta heikompi, mutta joulukuu kohtuullinen
- Pohjoisella Saaristomerellä jo kolmas heikko silakan rysäkalastusvuosi, Velkuasta ja Iniöstä tuli heikosti, muualta esimerkiksi Taivassalosta paremmin

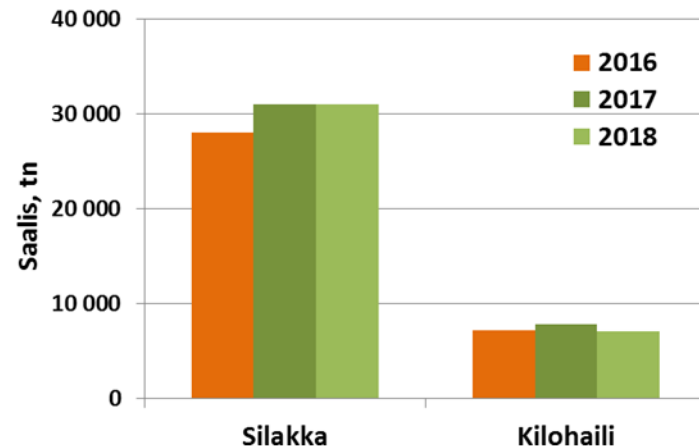
- Selkämerellä

- Troolikalastuksessa hyvä vuosi. Jäistä ei troolareille ongelmia, kesätauko lämpimän veden vuoksi hieman pidempi, aloitus vasta syyskuussa
- Isompaa silakkaa oli enemmän, erityisesti Ruotsin puolella
- Troolarit ostivat kiintiöitä rysäkalastajilta ja toisiltaan

Selkämeren ja Merenkurkun saaliit 2016/2017/2018

Lounais-Suomen (sis. Ahvenanmaa) saaliit 2016/2017/2018

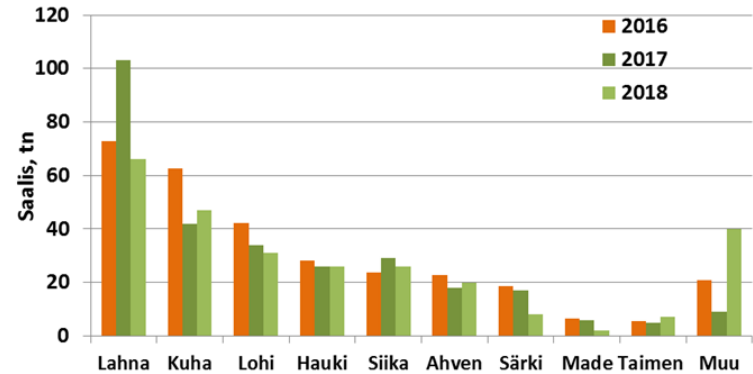

Suomenlahden lohisaaliit vaihtelivat

Kalastajat

- Jäät tulivat myöhään, mutta pidempi talvikalastuskausi kuin 2017, talvisaalis pienempi tai samalla tasolla kuin 2017, hylkeet jäiden lähdön jälkeen parissa päivässä verkoilla, kesäkuussa kovia tuulia ja virtauksia, heinäkuun helteet lisäsivät leväkukintoja ja rakkolevää paikoin entistä enemmän, mikä lisäsi pyydysten huoltotarpeita, syyskuu tuulinen ja vähäsateinen
- **Loviisan edustan** lohisaaliit hyvät, siian saalis kohtalainen, hauen, ahvenen ja kuhan saaliit vähäiset, kesäkuussa päivittäin kampeloita, avovesikaudella ei verkopyyntimahdollisuutta hylkeiden takia
- **Porvoossa** lohenkalastukseen epäsuotuisat tuulet, siian ja kuhan saaliit jäivät erittäin heikoksi, hauen ja särkikalojen saaliit vähäiset, hyljevahingot kasvoivat, merimetsojen pesiä 40 % enemmän, vesikirput elo-syyskuussa verkkokalastuksen riesana
- **Inkoossa** silakkarysällä ei lainkaan silakkaa, kuha- ja ahvensaaliit kasvoivat ja kalat olivat kookkaita, lohta hieman vähemmän ja siikaa hieman enemmän, hieman vähemmän hyljevahinkoja, yksittäisiä merimetsoja rysillä, saukkohavainnot yleistyneet, niistä ei haittaa

Suomenlahden saaliit 2016/2017/2018

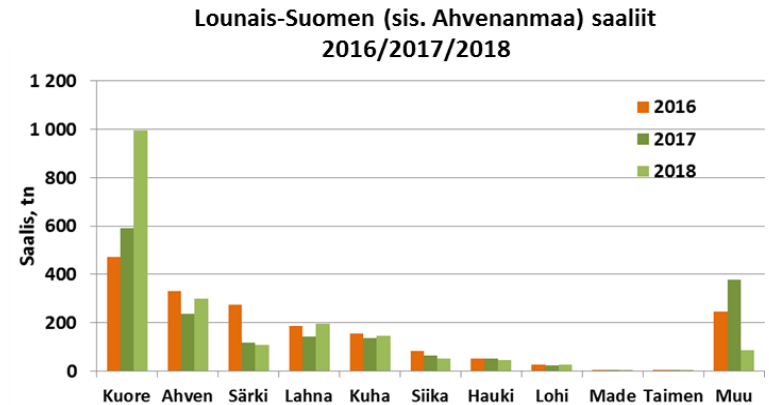

Kuuma kesä lisää kunnostustöitä.
Rihmalevän valtaama rysäitä.

Saaristomeren saaliit paranivat syksyllä

Kalastajat

- **Piikkiö:** Kalastus jäi vähäiseksi, hylkeitä paljon, kaikki saalis loppuu kun hylkeet tulevat, keväällä kuhaa hyvin lyhyt aika ja marraskuussa pidempään, hylkeet/myrskyt lopettivat pyynnin joulukuussa
- **Parainen:** Nauvon eteläpuolella kesällä paljon sinilevää, mutta vedet keväällä ja syksyllä kirkkaita, huono siikavuosi, ahventa vain harvoista suojaista paikoista, hankala kesä hylkeiden takia, merimetsot säilyttävät kalat loppukesästä, Paraisten lahdissa huono kevät, syksyllä isoa kuhaa hyvin, hylkeet sisempänä lahdissa ja entistä röyhkeämpiä
- **Naantali:** Kuhaa tammikuussa kohtuullisesti, lämpimän kevään vuoksi kuhaa huonosti ja syksykin edellisiä vuosia heikompi, lahnaa keväällä hyvin, ahventa ja haukea normaalisti, ei siikaa, hylkeitä vähän hyljekarkottimella eristetyssä lahdessa, kuha ei enää paennut sisälahtiin
- **Taivassalo:** Tammikuussa verkoilla ei juurikaan madetta ja kuhaa heikosti, mutta haukea hyvin, keväällä jäitä myöhään ja vähän valumia, minkä vuoksi veden lyhytaikainen sameus, kuoresesonki lyhyt ja saalis normaali, kuorerysistä paljon silakkaa, joka karkottaa kuoreen pois, joillakin muilla kalastajilla oikein hyvä kuorevuosi, kuuma kevät vei kalat, syksyllä tuli kuhaa 2 viikkoa hyvin, sitten hylkeet ajoivat kalat pois, merimetsot hajottivat kutuparvia, kilkkejä

Selkämerellä myrskyt vaikeuttivat kalastusta

Kalastajat

- **Pyhämaa:** Kevät normaali, kesä lämmin ja syksy hyvin tuulinen. Syksyn tuulisuus lyhensi kuhan ja siian pyyntikautta. Tuuli ja virtaukset toivat lämpimän kesän aikana lisääntyntä pohjakaasvilisuutta rysiin. Ahvenkannat romahtaneet, kevätpyynti vain 2 viikkoa, vähän pikkuahventa. Kuhakausi lyhyt. Kuha ja siika vähentynyt, siian koko pienentynyt. Suurin merimetsoyhdyskunta lähellä, syövät kutuahvenet ja käyvät rysissä, hylkeet opettavat kuuttinsa rysille, Uudenkaupungin ruoppaukset muuttaneet virtauksia ja heikentäneet jäitä uusissa paikoissa
- **Luvia-Säppi-Kuuminainen-Kokemäenjokisuus:** Alkukesä myrskyinen, pyydykset huonossa kunnossa. Syksyllä vesi lämmintä, lohi ja siika eivät tulleet rantaan. Niukasti silakkaa ja ahventa, lohta hyvin, tavallista isompia kuhia sivusaaliina, lahnaa paljon, jokusia vimpoja, muita särkikaloja vähän, hiukan piikkikampelaa, kampela ja turska poissa, mustatäplätokkoja esiintyy, mutta ei ongelma. Hylkeiden vuoksi silakan verkkopyynti vaikeaa ja siikaa ei kannata yrittää. Siika kuti lämpimäsäkin matalalla, kun hylkeiden takia ei uskalla syvemällä.

Merikarvialta saatiin hyvin lohta ja silakkaa

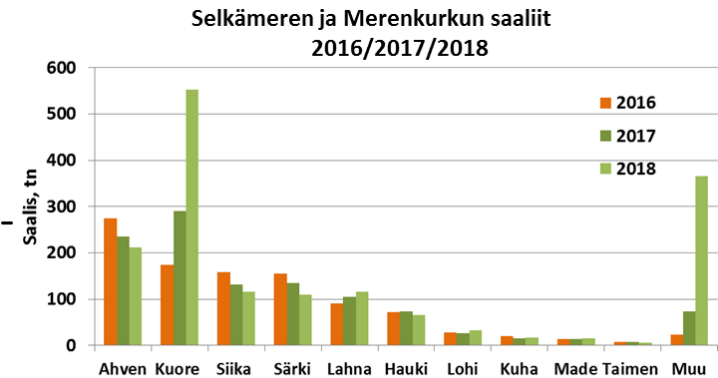
Kalastajat

- **Eteläinen Merikarvia:** Heinäkuussa lämmin vesi, ei haitannut lohien pyyntiä, sinilevä haittasi pyyntiä rantavesissä, myrskyisyys ei enää poikkeuksellista vaan jokakesäistä, lohta saatiin hyvin, muutoin ei parantunut. Halleja paljon, merimetsotilanne pysynyt Lankoslahden karkotuksen jälkeen suhteellisen hyvänä.
- **Pohjoinen Merikarvia:** Maaliskuu kylmä, kesä tuli nopeasti ja heinäkuu hyvin lämmin. Vesi kuitenkin syvällä kylmää, silakkapaunetin saalis toukokuussa odotettua pienempi, kesäkuussa normaali ja heinäkuun alussa oikein hyvä, fileekokoista silakkaa hyvin kesäkuussa, kuoreen pyyntikausi lyhyt, kuore karkotti särjen pois, ahventa tavallista enemmän, siikaa normaalisti, nahkiaista vähän, koska joen virtaama vähäinen, leväongelma paha, ei uskalla laittaa keväällä siikarysiä, ettei rannoilta huuhtoutuvat levät riko pyydyksiä, saukkokanta vahvistunut, vaurioittavat ahvenia ja särkiä, merimetso-ongelmat karkotuksen jälkeen vähäisiä

Merenkurkun siikasaalis pienenee edelleen

Kalastajat

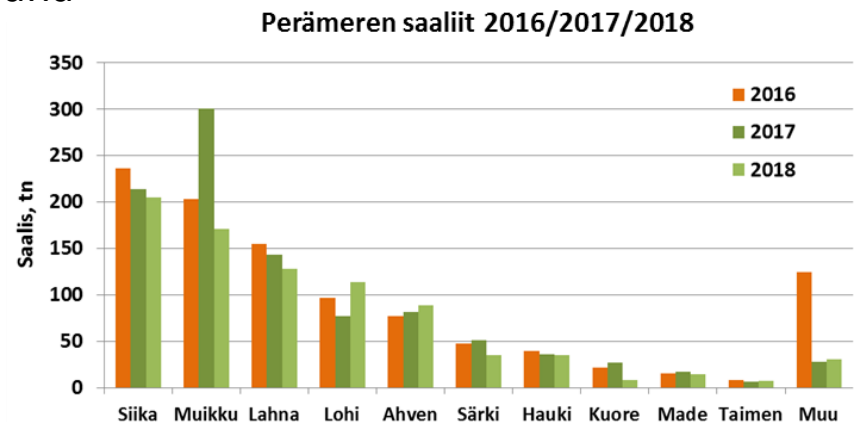
- **Korsnäs:** Melko normaali vuosi, paitsi myöhäinen jään tulo ja pyydyksiä rikkonut juhannusmyrsky, siikasaalis pienenee edelleen, ahventa ja kuhaa hyvin loppukesästä ja lohta melko hyvin, hylkeitä loppusyksystä erittäin paljon ja kalastus lähes mahdollonta, merimetsoja runsaasti siian kutupaikoilla
- **Vaasa:** Lämmin kevät vei ahvenet pois nopeasti, heinä-syyskuussa kovat tuulet haittasivat ulkosaariston siian pyyntiä, siellä myös paljon rihmalevää, ennätysmäärät sinilevää elo-syyskuussa, siikaa kesä-heinäkuussa huonosti, elo-syyskuun vaihteessa erittäin hyvin, ahvenenkalastuksen huonoin vuosi 10 vuoteen, kuha lisääntynyt, norpat ja merimetso lisääntyneet
- **Luoto:** Lohta tuli hyvin, mutta juhannusmyrsky rikkoi 2 rysää, minkä vuoksi lohikiintiö jäi täyttymättä, talvella madetta erittäin hyvin, ahventa hieman edellisvuotta enemmän, kuha normaalisti, vaellussiikaa todella vähän, hylkeet lisääntyneet, siian verkkokalastus lottoa, jatoja lyhennettävä, ettei siiat löydä kaikkia verkkoja

Perämeren maivakanta vahva

Kalastajat

- **Kalajoki:** Normaalit sääolot. Hylkeet lisääntyneet edelleen ja haittaavat kalastusta aina vaan enemmän, saaliit pienentyneet hylkeiden takia jo pitkän aikaa, merimetsot lisääntyneet pikkuhiljaa, nokkivat siikoja, mutta toistaiseksi haitta vähäinen
- **Hailuoto:** Talvella pikkusiikaa hyvin ja lopputalvesta myös ahventa. Ahvenkanta on kuitenkin yleisesti heikentynyt, minkä vuoksi verkkojen määrää lisätty. Kevät runsaan viikon myöhässä, mikä viivästytti avovesipyynnin alkua. Kesikesällä vedet lämpenivät poikkeuksellisen paljon. Siian pyynti loppui jo juhannuksena ja heinäkuulla jopa ahvenkin oli hukassa. Silakkaa kuti ulompana ja syvemmillä, mikä vaikutti myös siian pyyntiin silakan kutualueilla. Maivakanta hyvässä kunnossa, maivaa 2018 enemmän kuin 2017. Maivat suppealla alueella, jossa paljon pyytäjiä. Kausi tuulinen, muttei pahoja myrskyjä. Hylje/merimetsokannat ennallaan.

Järvissä muikku lämpimänä kesänä syvällä

Kalastajat

- **Sää:** Etelä-Suomessa ja Oulunjärvellä jäät tulivat myöhään ja sulivat keväällä nopeasti, pohjoisempana normaalimpi talvi ja paljon lunta, Inarissa jäät tulivat jo joulukuussa, kevät lämpeni hyvin nopeasti ja sitten alkukesä kylmempää, loppukesä kuumaa ja syksy lämmintä, vähemmän valumia ja tuulia
- **Muikku:**
 - **Pyhäjärvi:** Toukokuu liian lämmin, keväällä vähän valumia, ravinteita ja sopivaa planktonia kaloille, kuuma kesä, matala järvi lämpeni, huono vuosiluokka ja muikun kasvu, loppukesästä muikkuja jopa kuoli, syksyllä pyydettiin ylivuotista muikkua, koska uusi vuosiluokka jäi vähäiseksi, muikun rysäkalastus meni pieleen
 - **Päijänne:** Keväällä lämpimän vesimassan alla kylmää, syönnöskausi alkoi toukokuussa, kasvu hyvä ja lämpimänä syksyllä kutu- ja mätikausi pitkä, pyydettiin kahta ikäluokkaa, sää suosi, muikkua hyvin ja kalaa paljon
 - **Saarijärven reitti:** Muikku syvällä, huono saalis, muikun kutu siirtyi viikkoa myöhäisemmäksi
 - **Suur-Saimaa:** Kesä kuuma ja kalat syvällä, pyynti hankalaa, mutta saalis hyvä ja kudut onnistuivat
 - **Puruvesi/Haukivesi/Kermajärvi/Paasivesi:** Talvella vesi kylmää ja muikku ei parveutunut vaan hajallaan pinnassa ja pohjassa, kesällä vesi lämmintä, muttei haitannut kalastusta, muikku käyttäytyi normaalisti, muikku isoa ja nuorta muikkua tulossa
 - **Oulunjärvi:** Kevätpyynti huono, heinäkuun puolivälissä kala syvälle, syyspyynti kevättä parempi, hyvä kasvu ja paljon kalaa
 - **Pohjois-Kuusamo, Kitkanjärvi/Kallunki/Räväjärvi:** Keväällä muikku kuoriutui nopeasti ja muikun kasvunopeus hyvä, heinä-elokuussa kala syvänteisiin, hottamuikkua paljon ja paremmin kuin 2017, mutta hottamuikussa isoja kokoeroja, iso muikku parveutui hyvin ja niitä helppo nuotata

Kuhan kasvu hyvä

Kalastajat

- Muut kalat ja eläinlajit:

- **Pyhäjärvi:** Kevät kuuma, särki ei parveutunut ja huono särkivuosi, kesäkuussa kylmiä pohjoistuulia, jolloin huonot kalastuskelit, ahven vähän särkeä parempi, siika hukassa, rapu pitää lämpimästä ja rapuvuosi hyvä, kuoretta paljon, mutta koko ei sovi markkinoille, jäät tuli marraskuussa, kalastus loppui jo ennen sitä, yleensä vasta kun jäät tulee, merimetso tai saukko syö rapumerroista syöttejä
- **Saarijärven reitti:** Kuhan kasvu niin hyvä, että pyynnissä useita vuosiluokkia, siian kutu myöhentyi 1-2 viikkoa, ravut pakkautuivat syvänteisiin, hyvä rapuvuosi, humusongelmia talvella ja kesällä
- **Luodonjärvi:** Erittäin hyvin kuhaa
- **Suur-Saimaa:** Merimetsot muutamia kymmeniä, mutta eivät pesi, norpat lisääntyneet, mutta niistä ei ole haittaa
- **Puruvesi/Haukivesi/Kermajärvi/Paasivesi:** Kalakannat kehittyneet parempaan suuntaan, norppa- ja pesivä merimetsokanta kasvanut, kaislanniittoja ja kosteikkojen hoitoa tehty, tuloksia odotetaan myöhemmin
- **Oulujärvi:** Kuhakanta heikentynyt, keväällä kylmän veden aikaan sai paremmin, mutta kun vesi lämpeni, saanti heikkeni, lahnakanta kasvanut ja haittaa kalastusta, siika- ja ahvenkanta huonontunut, hauki -ja särkikanta vakio, muuttavia merimetsoja jonkin verran, vesi puhdistunut, kun UPM lopetti, heinikot ja kalanpoikasten suojapaikat sekä pohjaeliöstö vähentynyt
- **Kitkanjärvi/Kallunki ja Kuontijärvi:** Siika syvänteisiin heinä-elokuussa, silloin hyvä nuottasaaliit, mutta muutoin vähentynyt, ahventa hyvin katiskalla
- **Inari:** Taimen ja siika vähentynyt, kesä niin kuuma, että oli 3 viikkoa taukoa, kalastajia tullut lisää

Taloudelliset tekijät

Turkistalouden kysyntä romahti

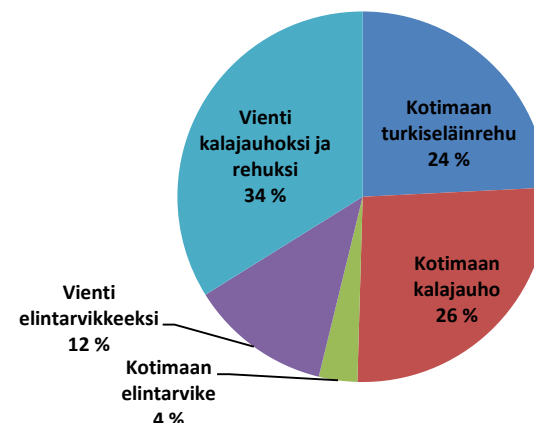
Kalastajat

- Silakkaa ja kilohailia myytiin kotimaan jalostukseen, elintarvikevientiin, kalajauhoksi ja turkiseläinten rehuksi
- Turkistalouden kysyntä vähentynyt niin koti- kuin vientimarkkinoilla, syksyllä vastaanotto romahti, alan tulevaisuus epäselvä, korvaavia rehumarkkinoita etsittävä ympäri maailmaa
- Venäjän tuontikielto haittasi edelleen silakan, kilohailin ja kuoreen vientiä. Venäjälle maustekalavienti väheni syksyllä, kun Latvia ja Viro saivat myyntilupia. Pakastettua silakkaa vietiin edelleen Valko-Venäjälle ja muihin Itä-Euroopan maihin.
- Saaristomereltä kuoretta vietiin Ukrainaun, kuoreen tuottajahinta nousi edellisvuodesta hieman

Silakan tuottajahinnat 2018

Käyttö- tai kokoluokka	Hinta, €/kg
Elintarvikesilakka	0,27
000 (8-11 kpl/kg)	0,18
00 (12-17 kpl/kg)	0,81
0 (18-24 kpl/kg)	0,72
I (25-32 kpl/kg)	0,35
II (33-44 kpl/kg)	0,2
III (45-60 kpl/kg)	0,18
Teollisuussilakka	0,18

Silakan ja kilohailin käyttö 2018

Luonnonkalalle riittää kysyntää

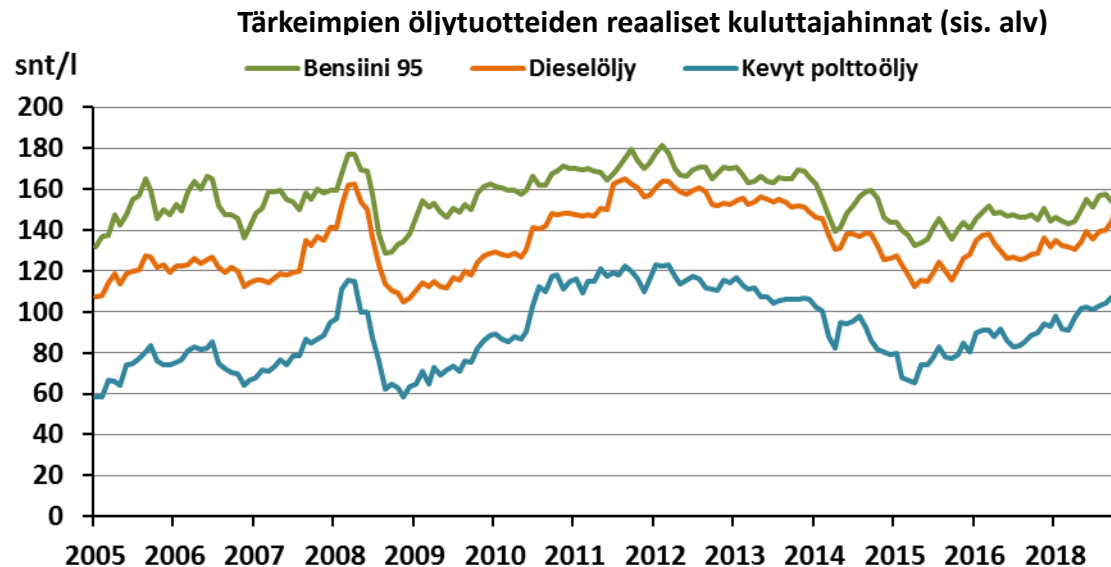
Kalastajat

- Luonnonkalojen ja lähikalojen kysyntä edelleen kasvaa, vaikkei hinnat enää nouse samalla tavalla kuin edellisinä vuosina, kalaa ei riitä kaikille ostajille
- Lohen kysyntä ollut poikkeuksellisen hyvää, lohi hyvä kala kalastajalle, koska sen käsittely ja jalostus tuottavaa, keväällä hyvä hinta ja aikaistettu pyynti tasasi tarjontaa, hinta laski juhannuksen jälkeen, osin pakastettiin myöhempään myyntiin
- Yhä useampi kalastaja jalostaa ja/tai myy suoraan kuluttajille, jalosteiden kysyntä kasvaa
- Uudet ostajat kyselevät luonnonkalaa, vanhat tukut järjestävät paikoin enemmän ke-
räilyä ja palveluja, logistiikka paikoin helpottunut, uusina markkinakanavana Reko-
kauppiat, pohjoisessa matkailusektorin ja turismin kasvu edistää järvikalan
kysyntää
- Laatu ja alkuperä ostajille entistä tärkeämpiä
- Pienen ahvenen vientikysyntä vähentynyt, silakan kysyntä parantunut, silakka-
markkinatapahtumat pitäneet pintansa, muikun ja muikun mädin kysyntä pa-
rantunut ja hinnat nousseet, perattu muikku myy hyvin
- Särkikalojen jalostus ja yhteistyökuviot jalostajien välillä lisääntyneet, uusia koneita
kehitetty särkikalojen jalostukseen, särkimassan kysyntä kasvanut

Polttoaineen hinta kallistui

Kalastajat

- Polttoaineiden hinnat nousivat, kevyen polttoaineen hinta kuitenkin laski loppuvuodesta
- Polttoaineen hinta tärkeä troolikalastajille, mutta ei yleensä kovin suurta merkitystä muille kalastajille

Työvoiman saatavuus entistä pahempi ongelma

Kalastajat

- **Työvoiman saatavuus edelleen vaikeutunut**
 - Sisävesillä kalastukseen ja erityisesti kalan käsittelyyn ongelmallista saada työntekijöitä, vaikeaa saada työlupia aasialaisille ja Itä-Euroopan työntekijöille, pitäisi olla samat mahdollisuudet kuin maataloudessa ja marjojen poiminnassa, pienillä paikkakunnilla ei ole tarpeeksi työvoimaa, työvoiman saatavuudesta tullut jo sisävesikalastuksen kehittämisen este
- **Hylkeet lisänneet rannikolla kalastuskustannuksia**
 - Verkkopyynti hankalaa, erityisesti siian verkkopyynti hankaloitunut, etsitään vaihtoehtoisia pyyntimuotoja esimerkiksi pientroolausta
 - Ajomatkat kasvaneet, kun etsitään hylkeeltä suojassa olevia pyyntipaikkoja
 - Kun kalaa ei saa tarpeeksi, on tukeuduttava muihin tulonlähteisiin: Kalan jalostus, lossin kuljetus, venekuljetuspalvelut, mökin vuokraus ja ravintolapalvelut, kasvisten viljely, vesinäytteenotto
- **Kuljetustukien häviäminen vaikeuttaa** paikoin pienien erien toimittamista markkinoille, tämä vähentänyt kalastusta, kalaa ei riitä tukkuihin, saatava isompi tulo kalasta

Yhteiskunnalliset tekijät

Toimijakohtaiset kiintiöt jakavat mielipiteitä

Kalastajat

- Järjestelmään tyytyväiset kalastajat

- Kiintiöjärjestelmä tehostanut ja vakauttanut silakan kalastusta. Järjestelmän ansiosta kalastus jatkuu tasaisena ja jalostusteollisuus saa raaka-ainetta ympäri vuoden. Pystyneet suunnittelemaan toimintansa paremmin, ei pakko ottaa sääriskejä, pyynnin ajoittamisella on pystytty parantamaan silakan ja lohen hintaa
- Kiintiö ollut riittävä, ovat tarpeensa mukaan myyneet tai ostaneet kiintiöitä
- Kiintiöostot mahdollistaneet laivaston nykyaikaistamisen

- Järjestelmään tyytymättömät kalastajat

- Joustava suunnitelmallisuus on hankalaa kokonaiskiintiön vaihdellessa
- Vaikeuksia kerätä saalishistoriaa tai käyttää kiintiötään, pelkoa kiintiön menettämisestä, käyttämättömän kiintiö pitäisi saada siirtää seuraavalle vuodelle
- Kilpakaalastus ei vähene, isot troolarit aina liikkeessä, uusien vaikeuksia päästä mukaan
- Vienyt mahdollisuuden siirtyä loheen, jos ei ole aiempaa kiintiötä eikä varaa ostaa kalliita kiintiöitä, pitäisi saada ostaa kohtuullisesti valtiolta, ei kalliilla yksityiseltä
- Bulvaanit tienaavat kauppaamalla aloittavilta kalastajilta ostettuja kiintiöitä
- Silakkarysäkalastajille olisi ollut parempi varata kokonaiskiintiö
- Kiintiö rajoittanut rysäinvestointeja, kun ei halua ostaa kalliita kiintiötä

Hylje- ja merimetsokorvauksissa parannettavaa

Kalastajat

- Hylje- ja merimetsokorvaukset

- Korvausjärjestelmää ei saa poistaa, vaikuttaa kannattavuuteen
- 1-luokan raja on poistettava, koska kalaa tulee niin vähän, että kalastajan on pakko tehdä muutakin, jotta tulee toimeen (10 000 € ei vaan toteudu)
- Joutuuko 2-luokkaan tippunut maksamaan korvaukset takaisin?
- Korvaus ei huomioi jalostuksesta ja mädistä saatua hyötyä vaan lasketaan kalan saaliin ja keskihintojen mukaan eikä kalastajan liikevaihdosta, ei huomioi pyyntiponnistuksen tai kalastuskustannusten lisääntymistä
- Epäreilu järjestelmä:
 - Eniten kärsineet eivät saa tukea, huonosta saaliista saa lisäksi huonon tuenkin
 - Ne kalastajat, joiden vesille kalat hylkeiden takia tuppautuvat, saavat eniten kalaa ja sen päälle vielä hyljekorvauksia
- Hallinnollisesti yksinkertainen, toimiva ja halpa järjestelmä olemassa olevilla reunaehdoilla

- Vakuutukset

- Omavastuun kasvu, korvausten pieneneminen
- Rysien yliajoja ei korvata, pyydyksille, joille koituu eniten vahinkoja, ei saa tukea, haitta kasvaa, mutta korvaukset vähenevät,
- Troolarin kalastusvakuutus toiminut yksityisellä hyvin

Investointitukia tarvitaan

Kalastajat

- Investointituet

- Investointituet hyviä
- PU-rysién tukiosuus laskenut ja ei ole riittävä, tehdään halvalla nailonista, koska dyneema kallista
- Hylkeen kestäviin pyydyksiin saa tukea vain jos vähentää hyljettä kestäättömiä pyydyksiä, joillekin vaikea toteuttaa
- Veneen uusimiseen tarvitaan tukea
- Rannikolla mönkijöihin ja moottorikelkkoihin ei saa sisävesien lailla tukea
- Moottorivaihdon tuki käytettävissä vain kerran ohjelmakauden aikana
- Tarvitaan tukia kaikuluotaimiin, tutkiin ja sonareihin, kalastajien pysyttävä tietotekniikan muutoksissa mukana
- Silakan käsittelyyn, jalostukseen ja satamien laitureihin ja välineisiin tehdyt tuet toimivat
- Kunnat saa yksityistä isomman tuen, vaikka niiden tilat käyttämättömiä tai vajaakapasiteetilla
- Investointitukien erilaisuus: Iso yhteinen (90%, 10 vuodessa kalastajan oma)), kalastaja yksin (50%) ja jalostaja (30%)

Byrokratia lisääntyä

Kalastajat

- **Maihintuloilmoitukseen totuttu** paremmin ja ilmoitussovellus toimii hyvin, vaikka uudet velvoitteet edelleen harmittavat
- **Lohenkalastuksen aikaistus** on hyvä asia, mutta valvonta aivan ylimitoitettu, siedetään, jos mahdollistaa työrauhan
- **Lohen saalismerkkien muovimateriaali** on liian taipuisaa, hankala kiinnittää ja kiinnitysmekanismi ei toimi
- Saaristomerellä on iso huoli **kuhan suurenevasta alamtasta** vuonna 2019
 - Pettymys hallintoon ja tutkijoihin
 - Taloudellinen tappio olisi korvattava
 - Todennäköisesti vuonna 2019 heitetään puolet kuhasta pois
 - Harmaa talous tulee lisääntymään
- **Kalojen jäljitykseen kehitetty koodaussysteemi** ei toimi riittävän hyvin
- **Byrokratia kasvaa**
 - Paperihommia tulee koko ajan lisää, tietoja annettava eri tahoille , se vie muutaman työpäivän vuodessa, voisiko tehdä kaikki kerran vuodessa

Kalastuslupien saannissa isoa vaihtelua

Kalastajat

- Rannikon sisälahdista paikoin vaikea saada lupia
- Maskun Lemulahdelle tullut paljon uusia rysiä (31 kpl)
- Ei luvansaantiongelmia, koska
 - ei ole enää muita kaupallisia kalastajia
 - mökkiläiset eivät enää kalasta verkoilla edes mökkien lähellä
- Vuokraa vanhoja kalavesiä kaiken varalle, vaikei nyt voi käyttää vesiä hylkeiden ja merimetsojen vuoksi
- Vain maanomistaja saa lupia uusille vesille
- Vaasan kaupungissa lupa-asiat parantuneet
- Sisävesien osakaskunnilta ei saa lupia, epäyhtenäiset vesialueet vaikeuttavat kalastusta
- Kaupallisten kalastajien tulisi saada luvat automaattisesti kohtuuhinnalla, nyt hinnat nousevat koko ajan, kun osakaskunnat määräävät
- Nykyään kalastusluvut saa vain 3 vuodeksi (ennen 10 v.), ei saa siksi rahoitusta investointeihin
- Käyttö- ja hoitosuunnitelmalla tulee olemaan suuri vaikutus lupien saantiin, se voi rajoittaa tai lisätä vesiä, kalastajia pitää kuunnella, ettei tule käräjiä

Aktiivisilla kalastajilla paljon yhteistyökuvioita

Kalastajat

Uudenlaista yhteistyötä syntynyt

- Yhteistyö ruotsalaisten kanssa (vierailut, seminaarit, pyydystekniikka)
- Eduskunnan kalakerhon vierailu
- Yhteistyö kalastusoppaiden kanssa
- Vastuullisen kalastajatoiminnan esiintuominen
- Hylkeiden poistoa ja hyljesfareita koskeva yhteistyö metsästäjien kanssa alkanut
- Kalavesien vaihtoa naapurin kanssa
- SmartMarina projektin kautta investointeja laitureihin
- Freshhabit -hankkeella positiivinen vaikutus kalastukseen <https://finland.fi/life-society/eat-finland/>
- Koulutus- ja tutustumisretket hyviä
- Särkikalojen hyödyntämisen lisäämiseen kehittämisidea jalostavalta kalastajalta:
 - Voisiko joku taho hankkia paljon särkipyydyksiä, joita voisi laittaa eri järviin ja joiden kokemiseen ja hoitamiseen palkattaisiin henkilö

Innovaatio-ohjelmasta apua hyljeongelmaan

Kalastajat

- Kaksi kolmannesta haastatelluista kalastajista oli kuullut kalastuksen innovaatio-ohjelmasta ja piti sitä myönteisenä ja tarpeellisenä uudistuksena, osa oli myös aktiivinen ohjelman kokeiluissa ja tiedottamisessa
- Innovaatio sanaa pidettiin ohjelman nimessä outona tai epäsovivana
- Toivotaan käytännönläheistä kehitystoimintaa
- Hyljekarkottimet ja pyydysten kehittäminen kiinnostivat – kalastuksen innovaatio-ohjelman muut osiot olivat vähemmän tunnettuja
- Myös Prokalan menekinedistämistoimintaa pidettiin hyvänä - tuotekehitys tärkeää
- Hyvin päästy nyt alkuun, mutta konkreettisten hyötyjen suhteen oltiin vielä pääosin odottavaisia
- Tiedotukseen toivottiin parannusta
- Kalastajien tulisi saada osallistua enemmän
 - Lisäarvo-ohjelman silakkatyöpaja oli hyvä, siinä sai tehokkaasti uutta tietoa ja ideoita

Kalatalousryhmät hyödyllisiä

Kalastajat

- Useimmat haastatellut kalastajat pitivät kalatalousryhmien toimintaa hyödyllisenä
- Osa kalastajista oli osallistunut kalatalousryhmien toimintaan ohjausryhmässä tai hankkeissa
- Moni ei tiennyt mikä on kalatalousryhmä, mutta tunsivat aktivaattorin ja hänen kauttaan tunnistettiin kalatalousryhmän toimintaa ja hankkeita
- Kalatalousryhmän toiminta muotoutuu aktivaattorin mukaan, jonka rooli on hyvin keskeinen
- Aktivaattoreiden apu hankkeiden suunnittelussa, hakemusten valmistelussa, koulutuksessa, yhteistyön lisäämisessä ja tiedon jaossa koettiin hyvin merkittäväksi
- Aktivaattoreiden kautta saatu paljon uusia hyödyllisiä ideoita omaan toimintaan
- Aktivaattorit koettiin monin paikoin neuvontajärjestöjen edustajia paremmiksi kalastuselinkeinon tuntijoiksi, yhteistyökumppaneiksi ja edistäjiksi
- Kansainväliset hylje- ja merimetsohankkeet saivat myönteistä palautetta
- Osa kaipasi pieniä paikallisesti hyvin kohdistettuja pieninvestointeja, osa näki ryhmien roolin selkeytyneen, kun ei keskitytä vain investointihakemuksiin
- Kalatalousryhmien pienet ja ketterät hankkeet voivat poikia isompia hankkeita
- Kalatalousryhmien kuntia ja paikallispolitiikkoja aktivoiva vaikutus koettiin hyödyllisenä

Tulevaisuuden uhkia ja mahdollisuuksia

Hylkeet ja rajoitukset rannikkokalastuksen uhkana

Kalastajat

- **Hylkeet ja merimetsot edelleen suurin uhkatekijä**
 - Hyljekannan jatkuva kasvu vähentää lohen pyyntikiintiön käyttöastetta, pieneneekö kiintiö tämän vuoksi?
 - Hylkeenpyynnin aloitusajan viivästäminen veisi edellytykset hylkeen pyynniltä
 - Merimetsokannan rajoittamiselle ei tulossa mitään konkreettisia keinoja
- **Aloittavan kalastajan kiintiöiden määräytymisperusteet**
 - Kiintiö menetetään, jollei saa kahdessa vuodessa 50% kiintiöstä
- **Lohen kalastukseen esitettyjä rajoitukset (WWF/SVK)**
 - 85 cm isommat lohet takaisin mereen
 - Aikaistetun pyynnin poisto
 - Rasvaevällisten lohien pyynnin mahdollinen rajoittamista
- **Kaupparyhmittymien kalapolitiikan kiristyminen**, esimerkiksi Keskon ja WWF:n yhteistyö huolestuttaa
- **Uusia luonnonsuojelualueita** tulee Suomenlahdelle, saako jatkossa kalastuslupia
- **Norppa- ja järvilohirajoitukset laajenevat**

Ympäristöuhkia monella tasolla

Kalastajat

Ilmaston ja ympäristön muutokset sekä paikallisemmat ympäristöuhat piinaavat kalastusta

- Ilmastonmuutos, muikku/siika/lohikalat taantuvat
- Ympäristömyrkyt ja niiden laajat vaikutukset kysyntään, kalakannan vaihtelut, talvikalastus loppuu
- Öljytankkerionnettomuus, merituulipuisto, siltatyömaat, kaivos- ja tehdashankkeet, matkailu, tyrnikärpänen
- Vesien runsas humuspitoisuus

ELYn ympäristöpuoli, Birdlife, merimetsotyöryhmä kieltäytyivät kuuntelemasta kalastajia

- Kalastusviranomaiset vaikuttavat täysin voimattomalta

Luonnonsuojelun ja vapaa-ajan kalastuksen järjestöt lobbaavat lisää rajoituksia

- Paikalliset vastustuskampanjat ovat yleistyneet

Kalastajia ei kuunnella

Kalastajat

Uuden kalastuslain toteutus ja kalavesien käyttö- ja hoitosuunnitelmat

- Saako enää jatkossa lupia, kun uusi kalatalousjärjestelmä otetaan käyttöön
- Kaavoitus tietää erimielisyyksiä, koko alan tulevaisuus riippuu käyttö- ja hoitosuunnitelmista, hyvä, jos kalastus säilyy entisellään
- Kalatalousalueiden rahoituspohja epävarma, kun verkkomerkkituloja on aiempaa vähemmän ja vapaa-ajankalastajat eivät rahoita tarpeeksi

Kuhan alamittamuutos oli kuin maassa makaavaa olisi potkittu

- Kalastajaa ei oteta vakavasti vaan rauhoitellaan ja hienosäädetään
- Alamittamuutos vähentää tuloja 20-25%, ilman lämmintä kesää olisi ollut 50%, kuhasaalis enää kolmannes entisestä
- Ahvenen sivusaalis jää pois 45 mm verkoille

Kalastajat ovat luovuttaneet, edes poliitikot eivät pysty vaikuttamaan viranomaisiin

- Merialuesuunnittelussa kalastusta ei ymmärretä, kalastus joutuu väistymään
- Kalastajien hätähuuto ei enää kuulu, koska ollaan jo pinnan alla
- Kalastajien keski-ikä jo nyt hyvin korkea, luonnollinen poistuma kiihtyy

Silakkamarkkinoiden muutokset askarruttavat

Kalastajat

Turkiselinkeinon kysynnän väheneminen, palautuuko enää entiselleen

- Tuottaa ongelmia rehupyyntiin keskittyneille yrityksille

Itä-Euroopan viennin kehitys

- Venäjän vientirajoitukset jatkuvat
- Suomen kilpailukyky pitkien kuljetusetäisyyksien takia heikko

Silakkakiintiön kehitys ja kiintiön jatkuvuus kiintiökauden loputtua?

- Epävarmuuden takia ei investointihaluja
- Kalliiden kiintiöiden ostaminen mahdotonta

Rysäkalastuksen jatkuvuus?

- Vain jokunen nuori on jatkamassa
 - Mistä kaveri rysäpyyntiin? Millä nuori rahoittaa kiintiön ja alkuinvestoinnit?

Silakan MSC-järjestelmä ei koske verkkokalastusta

- Verkkokalastajan markkinat uhattuna, jos ostaja sitoutunut sertifiointiin
- Sertifiointi ei huomioi kokonaiskestävyyttä, koska ei arvioitu sosiaalista ja taloudellista kestävyyttä

Silakassa paljon myös mahdollisuuksia

Kalastajat

Silakkamarkkinoiden laajentaminen

- Silakka sopii tonnikalan ja Välimerellä kasvatettavien kalojen rehujen raaka-aineeksi
- Kalajauhotehtaat ovat silakan tulevaisuus, ne tarvitsevat paljon tuoretta raaka-ainetta kalajauhon ja öljyn valmistukseen.
- Elintarvikesilakan kysyntä on parantunut, luonnonkalalle on vahva kysyntä
- Silakan tuotekehitykseen laajentaminen tärkeää, silakan ammattilaistyöpaja oli hyvä, kala-ala on hyvin perinteinen ja edellyttää edelleen yhteistyötä kasvokkain
- Prokalan tulisi laajentaa vientiin, pääsisikö kalatalouden vientiklusterilla Kiinan markkinoille

Lisäarvotuotteita tutkittava

- Esimerkiksi proteiinituotteiden valmistusta, saatava jollain aikavälillä kaupallista tuotantoa

Pienen silakan jalostukseen pitää panostaa

Kalastuslaivastoa uusittava

PANEELI

- **Elintarvikekysyntä ohjaa nyt** entistä enemmän **silakankalastusta**.
- Tarve **kalastuslaivaston** uusimiseen tulee ilmeiseksi, kun kokonaiskiintiöt laskevat ja rehukalamarkkinat muuttuvat. Nykyiset isot alukset eivät ole enää tarkoituksenmukaisia, vaan ne olisi **uusittava pienemmillä elintarvikekalastukseen** paremmin **soveltuvilla aluksilla**.
- **Kalastusyritysten kannattaisi optimoida aluskantansa** oman kiintiön ja markkinoiden tarpeiden mukaisesti
- **Kalastuskiintiöiden julkisuus** helpottaisi suunnittelua ja kiintiökauppaa
 - Nykysysteemi on kankea. Tiedot saa ELY:ltä vain pyydettyäessä. Kalastajillakin saattaa olla epätietoisuutta omasta tilanteesta.
- Monessa maassa kiintiöllä on määritetty arvo, joka voidaan laskea yrityksen vakuudeksi. **Kiintiöön perustuva vakuus** helpottaisi investointien rahoitusta aluksia uudistettaessa.

Kalastuksen toimintaedellytykset turvattava

Kalastajat

Valtion tulisi turvata kalastuksen toimintaedellytykset

- Kalastusta pystyttäisiin oikeasti kehittämään, jos keskeiset ongelmat ratkaistaisiin
- Toimintaedellytykset luodaan tarpeeksi suurilla kiintiöillä ja kalastuksen mahdollistavalla hylje- ja merimetsopolitiikalla
- Moni rannikon kalastaja ei hylje- ja merimetsa-ongelmien takia nähnyt kalastuksessa kehitysmahdollisuuksia vaan joutuu panostamaan muihin elinkeinoihin kuten mökkivuokraukseen ja hyljesafareihin ja ostetun kalan myyntiin
- Toisilla riitti tulevaisuuden uskoa ongelmista huolimatta:
 - Menestyminen rakennetaan kovan ja määrätietoisen työn kautta

Innovaatio-ohjelmia ja investointitukia tarvitaan

- Luken asenne kalastuksen kehittämiseen innovaatio-ohjelmassa hyvä
- Kalastajilla kiinnostusta karkotinkokeiluihin, niillä saataisiin laajempia alueita hyljevapaiksi
- Sisävesillä kehitettävä talvinuottakalastusta ja koneellistettava kuhan talviverkkokalastusta sekä kalan pienimuotoista käsittelyä (perkuu ja massakoneet) suurkeittiötuotteiksi

Luonnonkalan arvostuksen kasvu innostaa

Kalastajat

Uusia kalastajia tuettava

- Tarvitaan valtion takaus aloittavan nuoren lainalle kiintiön hankintaa varten, kiintiö olisi vastavakuutena
- Lisäksi tarvitaan investointiavustuksia, nyt aloittava kalastaja saa vain erityisehdoin tukea ensimmäisen veneen hankintaan

Kaupallista kalastuksen mielikuvan parantaminen tukee uusia kalastajia

- Kalastuksen ja lähiruoan kunnia pitää palauttaa
- Uudet kalastajat ovat monilaji- ja –tyylikalastajia, tätä kehitystä tuettava
- Sisävesillä paljon potentiaalia: Syrjäseuduilla on sekä tilaa että kalaa

Luonnonkalat rannikolla ja sisävesillä kovassa nosteessa

- Sisävesikalan arvostus kasvussa
 - Luonnonkalajutut menevät mediassa hyvin läpi
 - Kasvavien markkinoiden arvo voidaan kaksinkertaistaa
 - Särkeä ja muikkua voidaan pyytää ekologisesti kestävästi nykyistä enemmän
 - Muikkua alikalastettu, planktonsyöjänä ei kerää myrkkyjä, vakaa kysyntä
- Terveellisillä kalatuotteilla kysyntää, terveellisille tuotteille verohelpotuksia
- Maataloustuotteiden hinta nousee, jolloin kalan kilpailukyky paranee
- Vientimahdollisuudet hyödynnettävä

Tuotekehitykseen ja suoramyyntiin panostettava

Kalastajat

Paikallisuutta tulisi kehittää

- Kalamassat kaupalliseen tuotantoon
 - Lahna- ja särkimassasta tehdyt tuotteet suosittuja
 - Muikku liian kallista massaamiseen eikä sovi muikun imagolle
- Hauki on mahdollisuus
- Pienimuotoinen troolauksen avulla laadukkaita jalosteita suoramyyntiin
- Uusia markkinointikanavia hyödynnettävä
 - Reko-lähiruokarengas, nettimyynti ja kuluttajalle valmiiksi pakatut kassit

Uusia yhteistyömuotoja

- Kalastajien yhteistyö sosiaalisen median kautta
 - Kalastajien kokonaisymmärrys paranee, ryhmissä myös muita seuraajia
- Panostus lähiruokaketjuihin, yhteistyö kalaoppaiden kanssa
- Kalastajat kommentoimaan tutkimusta jo suunnitteluvaiheessa
- Kalastajille ympäristötukea
 - Kalastaja poistaa ravinteita sekä turvaa ruokahuoltoa

Lähteet

Luken tilastotietokannat

Kalatalouden tilastot: <http://statdb.luke.fi/PXWeb/pxweb/fi/LUKE/>

Ilmatieteen laitos

Tuulitilastot: <http://ilmatieteenlaitos.fi/tuulitilastot>
<http://ilmatieteenlaitos.fi/avoin-data-lisenssi>
Maksimituuliyhteenveto. Julkaisematon.

Ilman lämpötila: <http://ilmatieteenlaitos.fi/karttoja-vuodesta-1961>.

Jäät: <http://ilmatieteenlaitos.fi/jautilanne>.
Jäätalvet 1981-2010 ja 2017/2018. Julkaisematon
[Korhonen, J. 2005. Suomen vesistöjen jääolot. Suomen ympäristö 751.](#)

SYKE ja ELYt:

Veden lämpötila, jäänpaksuus:

Avoimet ympäristötietojärjestelmät. Pintavesien tila/Vesivarat. Hertta-palvelu.
http://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto/Ymparistotietojarjestelmat.

EHP-Datapalvelu: LUKE-ympäristöpoiju, veden lämpötila.

Copernicus, Marine environment monitoring service: Veden lämpötila, satelliitti-data.

Lisätieto

Lisätieto kalastuksen olosuhdekatsauksesta antaa:

Erikoistutkija: Jari Setälä, jari.setala@luke.fi, puh: 029 5327 682